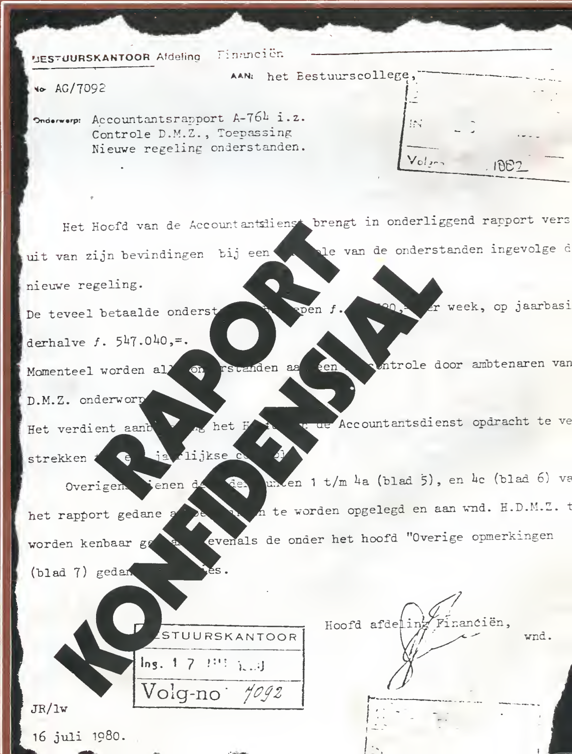
AÑA 12

2

FEBRUARI 1981

skol & komunidat

SINDIKATO DI MAESTRONAN DI ARUBA SIMAR

BESTUURSKANTOOR Afdeling Financiën

No AG/7092

AAN: het Bestuurscollege,

Onderwerp: Accountantsrapport A-764 i.z.
Controle D.M.Z., Toepassing
Nieuwe regeling onderstanden.

Het Hoofd van de Accountantsdienst brengt in onderliggend rapport vers…
uit van zijn bevindingen bij een …le van de onderstanden ingevolge d…
nieuwe regeling.
De teveel betaalde onderst… …pen f. …0,- …r week, op jaarbasi…
derhalve f. 547.040,=.
Momenteel worden al… on…rstanden aa… een …ntrole door ambtenaren van
D.M.Z. onderworp…
Het verdient aanb… …g het H… … de Accountantsdienst opdracht te ve…
strekken t… …e ja…lijkse co…
Overigen… …enen d… de… …unten 1 t/m 4a (blad 5), en 4c (blad 6) va…
het rapport gedane a… …e… …n te worden opgelegd en aan wnd. H.D.M.Z. t…
worden kenbaar g… …a… evenals de onder het hoofd "Overige opmerkingen"
(blad 7) gedan… …es.

Hoofd afdeling Financiën,
wnd.

…STUURSKANTOOR
Ing. 17 …
Volg-no 7092

JR/lw

16 juli 1980.

redaktie: j. j. coutinho, c. tromp, u. limapo, r. oomen, h. oplaat, q. maduro.
redaktie-adres: kantoor simar, sabana blanco 36 - *bank:* a.b.n., banknr. 31.47.886.
layout en fotografie: r. de graaff - *drukker:* v.a.d. - *abonnementen:* ned. antillen naf. 25,— per jaar, nederland naf. 25,— per jaar (zeepost), luchtpost naf. 40,— per jaar, overige landen naf. 25,— per jr.
simar, sindikato di maestronan di aruba, sabana blanco 36, p.o.b. 582, oranjestad, tel. 24219 - *bestuur:* madonna stephens, voorz., carla kelkboom, sekr., henk weustink, penningm., veronica paul, 2e sekr., mercedes van der hans-orman, 2e penningm., arturo oduber, comm.
sekretaresse kantoor: mevr. f. alexander - *vergaderplaats:* sabana blanco 36, tel. 24219, simarleden die hier willen vergaderen kunnen de sleutel op het kantoor afhalen - *banken:* banco barclays antiliano v-224-1, algemene bank nederland 31.47.886, *nieuwe leden:* kunnen iedere dag opgegeven worden op het kantoor, sabana blanco 36

skol

aña 12 - no. 2 - februari 1981

MTS Ir. Cesare Terzano

Na 24 maanden brieven wisselen en vergaderen met het Bestuurscollege is uiteindelijk de bom gebarsten op de MTS.
Sinds 15 januari dit jaar zijn de leraren van de MTS in volledige staking gegaan. Dit, nadat tijdens een vergadering met Simar en MTS-leerkrachten op 14 januari de gedeputeerde van onderwijs zei: "Het Bestuurscollege blijft op haar standpunt staan en verder praten heeft geen zin".

VOLLEDIG PLAT

di komunidat

sindikato di maestronan di aruba

De doorzichtige handelswijze van het Bestuurscollege

Het is zeer interessant even stil te staan bij de gevolgde handelswijze van het Bestuurscollege in zake de problematiek van de MTS. 18 januari 1979 werd voor het eerst door de MTS-leerkrachten de 27-uurskwestie bij het BC aangekaart. 1 jaar later lag van het BC op 29 januari 1980 een voorstel omtrent deze kwestie op tafel. Nu kon dan het GOOP de zaak gaan bestuderen.
Na het advies van het GOOP moest volgens het BC het GOA ook deze zaak nog bekijken hetgeen zo'n zes maanden op zich liet wachten. Dus duidelijk werd door het BC de zaak zo lang mogelijk gerekt met allerlei doorzichtige argumenten.
Nadat door de Simar en MTS-leerkrachten door brieven om een beslissing werd gevraagd begon er een klein beetje beweging te komen bij de ambtenaren bij Onderwijszaken.
Hierna werden verschillende vergaderingen gehouden met het BC waarbij nauwelijks sprake was van over en weer praten. Simar stelde een ultimatum, waarbij men voor het einde van 1980 een wijziging (ver)eiste van het BC inzake haar beslissing van 5 december 1980.
Het was na het afwijzen van het ultimatum van het BC voor de Simar en MTS-leerkrachten duidelijk, dat het BC niet serieus was en echt niet van plan was om tot een beslissing te komen in zake deze MTS-problematiek. Alles wijst erop dat het BC het erop aanstuurde dat de problemen rond de MTS zouden escaleren en uitmonden in een volledige staking bij de MTS.

Ook na de eerste stakingsdagen toonde het BC geen enkele haast met het komen tot een oplossing van de MTS-problematiek. Op woensdag 21 januari werd het hoofdbestuur van de Simar uitgenodigd door het BC. Eerst probeerde Grace Bareño nog de delegatie van MTS-leerkrachten buiten te houden, terwijl in de grote vergaderzaal een bataljon gedeputeerden en andere ambtenaren van onderwijszaken Grace waren komen steunen.
Snel werd de beslissing van het BC voorgelezen door Grace Bareño. Na een krachtig pleidooi van een van de leden van de rechtspositiecommissie werd het muisstil in de zaal. Van de kant van de Simar werd aan Grace Bareño gevraagd de tegenargumenten uit te leggen aan de aanwezige gedeputeerden, waarop zij antwoordde, dat die al hiervan op de hoogte waren.
Hierna werd de vergadering gesloten. Diezelfde middag werd een behoorlijk stukje toneel opgevoerd in de eilandsraadzaal, waar gespeeld werd met de heersende problemen in het onderwijs. Er werd heftig gespeculeerd op het onmiddellijk houden van een eilandsraadvergadering of, op een later tijdstip, een huishoudelijke vergadering. Taktisch werd de eilandsraadvergadering door de regerende partij MEP verschoven naar een onbekend later tijdstip. Dit lijkt allemaal opzet, want bekend was dat de voorzitter van de huishoudelijke vergadering kort daarna in Colombia zou zitten en hij was de enige die een vergadering kon uitschrijven. Dus Grace Bareño ging een directe confrontatie met de Simar voor alle eilandsraadleden uit de weg. De problemen in het onderwijs konden nog wel een week of drie wachten, totdat de voorzitter van de huishoudelijke vergadering terug zou zijn uit Colombia.

MTS-leerkrachten op weg naar het bestuurskantoor.

Maar wat bleek al gauw de volgende dag? Alle leerkrachten van de MTS en de directeur werden gedagvaard. Vrijdag 23 januari werden zij opgeroepen in een kort geding. Het Bestuurscollege had haar laatste wapen gegrepen. Elke leerkracht ontving persoonlijk een dagvaardiging, waarin in 29 punten een aantal argumenten tegen de Simar en MTS-leerkrachten stonden vermeld. Op al deze punten had de rechtspositiecommissie tegenargumenten samengesteld.
Op maandag 26 januari om 2.°° p.m. deed de rechter uitspraak in het kort geding.

RECHTDOENDE:
Veroordeelt ieder van de gedaagden de staking van zijn of haar werkzaamheden aan de Middelbare Technische School "Ir. Cesare Terzano" te beëindigen en die werkzaamheden te hervatten ingaande dinsdag 27 januari 1981.
Verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad en op de minuut.
Houdt de beslissing over de gevorderde dwangsom aan tot de terechtzitting van woensdag 28 januari te 14.00 uur en verwijst de zaak in zoverre naar die zitting opdat aldaar eiseres zich zal uitlaten over haar eis tot oplegging van een dwangsom.
Ontzegt het anders of meer gevorderde.
Veroordeelt gedaagde in de kosten van dit geding aan de zijde van eiseres tot op heden begroot op f. 1.576, waaronder begrepen f. 600,— als salaris procesgemachtigde, van welk totaalbedrag ieder van gedaagden een| drieëntwintigste gedeelte, zijnde f. 68,52 zal dragen.
Aldus gewezen op het eiland Aruba door mr. J. H. M. Kerssemakers, Rechter in het Gerecht in Eerste Aanleg, Zittingsplaats Aruba en op maandag 26 januari 1981 in het openbaar uitgesproken in tegenwoordigheid van R. G. M. Dammers, Griffier.

De MTS-leerkrachten zijn niet aan het werk gegaan na het tussenvonnis van 26 januari 1981. Het ogenschijnlijke 'kanon' van het BC (tussenvonnis) veranderde in een revolver. Donderdagmiddag 29 januari deed de rechter uitspraak in het kort geding omtrent de MTS-leerkrachten in zake de eis van het Bestuurscollege m.b.t. de dwangsom.
Hieronder volgt de tekst van het vonnis:

RECHTDOENDE IN KORT GEDING:
Veroordeelt ieder van de gedaagden tot betaling aan eiser van een dwangsom groot f. 100,— (eenhonderd gulden) voor iedere dag, of gedeelte van een nieuw aangevangen dag gedurende welke hij|zij in gebreke zal blijven te voldoen aan de veroordeling tot beëindiging van de staking en tot werkhervatting, uitgesproken tegen gedaagden bij vonnis no. 97 in kort geding in deze zaak op 26 januari 1981.
Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad, ook op de minuut van dat vonnis.
Veroordeelt gedaagden in de kosten van het geding, voor zover niet reeds begrepen onder de kosten waartoe gedaagden bij genoemd vonnis van 26 januari 1981 zijn veroordeeld, tot heden aan de zijde van eiser vastgesteld op f. 104,—, waaronder f. 100,— als salaris van de gemachtigden, van welke totaalbedrag ieder van gedaagden één|drie en twintigste deel, zijnde f. 4,52, zal dragen.
Aldus gewezen door mr. J. H. M. Kerssemakers, Rechter in het Gerecht in Eerste Aanleg, Zittingsplaats Aruba en op 29 januari 1981 in het openbaar uitgesproken in tegenwoordigheid van P. G. Susebeek, Griffier.

Vele mensen uit het onderwijs hebben vraagtekens gezet bij de overwegingen van de rechter om tot het vonnis te komen. Al 24 maanden sinds 18 januari 1979 zijn het Simarbestuur en de MTS-leerkrachten bezig met het Bestuurscollege Aruba over de alom bekende problemen, toch stelde de rechter: "de staking is te vroeg ingezet en benadeelt een niet-partij in het conflict".
Je kun je dan afvragen: hoe lang moet je nu met je laten spelen en sollen voordat je het stakingswapen gaat hanteren?
En als je nog bekijkt de belangen van de leerlingen die volgens de rechter benadeeld

worden, lijkt het erop dat bij voorbaat al een staking in het onderwijs door de rechter als onrechtmatig zal worden aangetekend. Ook dit weten de juridische adviseurs van het Bestuurscollege.
En, zoals verwacht, het Bestuurscollege zette de nog op tafel liggende eisen van de Simar én MTS-leerkrachten opzij en de dag na het tussenvonnis verscheen Grace Bareño voor de televisie. Verschrikkelijk vond zij de manier waarop de leerkrachten de *democratie* aantasten hier op Aruba. Het werd dan ook eens tijd dat zij uitlegde waarom de *'democratische'* vergaderingen met Simar en MTS-leerkrachten in de grote vergaderzaal niet op de band vastgelegd mochten worden. Dan zou het volk van Aruba en de Nederlandse Antillen een goed beeld krijgen van wat Grace Bareño en haar adviseurs onder *democratie* verstaan.

Definitieve vonnis: dwangsom van f. 100,– per dag

Het Bestuurscollege gaat door met manipuleren van de publieke opinie, gebruik makend van haar laatste wapen. Het Bestuurscollege toont na 24 maanden voor het eerst haar *goodwill* en plaatst onderstaande advertentie in de krant en laat ook de tekst voorlezen op TeleAruba.

Segun su sentencia di dialuna 26 januari 1981, juez lo a dicidi diarazon 28 januari 1981 encuanto e suma penal (dwangsom), cu e maestronan di MTS Cesare Terzano lo mester paga na Territorio Insular di Aruba pa cada dia cu nan no cumpli cu orden di juez pa bay traha.
Bestuurscollege sinembargo pa demonstra un vez mas su buena voluntad den e conflicto aki a pidi juez pa no tuma e decision ainda pero pa hasi esaki diahuebs 29 januari 1981. Pa es motibo aki Bestuurscollege kier a haci un fuerte apelacion ariba e maestronan pa nan reanuda nan trabao inmediatamente pa evita cu nan tin di paga un multa tambe di 100 florin pa dia.

Vrijdag 30 januari 1981, een dag na het vonnis in zake de dwangsom: de MTS-leerkrachten gingen niet werken en gaan door met hun staking. De revolver bleek slechts een speelgoed waterpistooltje te zijn, waaruit slechts bruin water kwam.
Iedereen die aanwezig was in de rechtszaal op vrijdag 23 januari tijdens het drie uur durende kort geding, moest lachen, toen de advocaat van het Bestuurscollege tijdens zijn pleidooi zei, dat het BC zeker niet met de uitspraak van de rechter zou gaan zwaaien. Het Bestuurscollege deed niets anders dan manipuleren met de uitspraak van de rechter. De MTS-leerkrachten moeten, volgens het Bestuurscollege, aan het werk anders gaat zij niet aan tafel.
Ook na de dwangsom gingen de leerkrachten niet werken. Wat nu?
De MTS-leerkrachten vragen zich af wie van het Bestuurscollege van Aruba de dwangsom zal komen innen, daar het BC zelf om een dwangsom had gevraagd. In ieder geval: interessante ontwikkelingen rondom het kort geding tegen de MTS-leerkrachten. Velerlei zaken die ook straks andere secties van het onderwijs kunnen aangaan.
Daarom, voor verdere informatie en volledige tekst van vonnissen e.d. verwijst de redactie u naar het hoofdbestuur van de Simar.

Verloop akties op de MTS Ir. C. Terzano

6 januari begonnen de MTS-leerkrachten met akties op school. Op die dag werden de leerlingen nogmaals klassikaal op de hoogte gebracht van de problemen met het BC. Hierbij kregen de leerlingen een uitnodiging mee voor hun ouders voor een informatieavond op 9 januari 1981. Tot de eerste stakingsdag 15 januari waren er op de MTS steeds prikakties in de vorm van vergaderingen onder schooltijd over de bestaande problemen. Op de informatieavond kwam een groot aantal ouders naar de MTS waar in vijf groepen samen met de MTS-leerkrachten heftig werd gediscussieerd over de bestaande problemen. Naar de mening van de MTS-leerkrachten bestond er wel begrip voor hun standpunten.
Spontaan werd door een aantal ouders een oudercommissie opgericht, die dezelfde avond een telegram opstelde geadresseerd aan het Bestuurscollege.

Voor het bestuurskantoor.

MTS-leerlingen

Vrijdag 9 januari werd op verzoek van de leerlingen een uitleg gegeven door de MTS-leerkrachten in de aula van de MTS. Hierna werd door de leerlingen een commissie samengesteld.
De leerkrachten gingen verder vergaderen en plotseling kwam de directie in de lerarenkamer melden, dat de leerlingen naar het Bestuurskantoor waren vertrokken en dat de lessen door konden gaan als de leerlingen terug waren.
De leerlingen kwamen bij Grace Bareño met voorstellen om zo tot een oplossing te komen in het bestaande conflict. Verder hebben de leerlingen toen nadere uitleg gevraagd aan Grace Bareño over de 'beruchte' brief, die alle leerlingen en hun ouders middels een bode van het Bestuurscollege thuis hadden ontvangen.
Bijna alles wat in die brief stond, had het Bestuurscollege niet zo bedoeld. Alles werd door de tegenpartij verkeerd geïnterpreteerd. De leerlingen stelden voor om tijdelijk de volledige betrekking te brengen op 27 uur, tot een commissie anders zou uitwijzen. Dezelfde middag nog gaven de leerlingen een perscommuniqué uit, waarin zij een verslag gaven van hun gesprek met Grace Bareño. Groot was de verbazing van de leerlingen toen, dinsdag 13 januari zij het zgn. voorstel van de leerlingen onder ogen kregen en duidelijk zagen, dat het Bestuurscollege hun gewoon lekker had gemaakt en helemaal niets van hun voorstellen had gebruikt.
De commissie bleef steeds nauw contact houden met de leerkrachten en was steeds aanwezig of bij het bestuurskantoor of bij het gerechtsgebouw of bij het Simargebouw. Verder was een leerling bezig met een complete fotoreportage van de akties. Ook de leerlingen hebben aangetoond, dat het nodig is om zelf voor je rechten op te

komen, als deze in het geding komen. En zij hebben nu zelf geconstateerd, wat voor methodes het Bestuurscollege er op nahoudt om vervelende lui van zich af te schudden. Vele leerlingen zijn erg bezorgd over de gang van zaken, maar begrijpen toch dat hun leerkrachten moeten vechten voor hun eigen rechtspositie.

Simarleden

Regelmatig werden de Simarleden via Mensahero's en Skol i Komunidat op de hoogte gehouden van de gang van zaken rond de MTS. 12 januari 1981 werd door het hoofdbestuur een buitengewone algemene ledenvergadering uitgeschreven. Op deze vergadering werd unaniem aangenomen de onderstaande telegrammen naar het Bestuurscollege te verzenden.

De leden van de Simar in vergadering bijeen op 12 januari 1981 protesteren tegen de onverantwoorde, ongenuanceerde en tendentieuze voorlichting van het BC aan het volk en tegen de voor de leerkrachten beledigende uitspraken naar aanleiding van de problemen op de MTS. De leden van de Simar wijzen het BC op hun grote verantwoordelijkheid in deze en eisen van het BC dat zij eindelijk komen tot een serieuze aanpak in het zoeken naar oplossingen van de problemen in het onderwijs.

Namens de leden,
het bestuur van de Simar.

De leden van de Simar in vergadering bijeen op 12 januari 1981 staan volledig achter het beleid van het bestuur van de Simar tot in zijn uiterste consequenties met betrekking tot de rechtvaardige strijd van de leerkrachten op de MTS. De leden van de Simar staan volledig achter de acties van de MTS-leerkrachten om inwilliging van de eisen, te weten: gelijkstelling met andere vormen van MBO voor wat betreft een volledige betrekking van 27 uur. Invoering van de MTS-schalen per 1 februari 1978 zijnde de datum van zelfstandigwording van de MTS.

Namens de leden,
het bestuur van de Simar.

22 januari 1981: de MTS-leerkrachten benaderden alle leerkrachten in het onderwijs persoonlijk om hun handtekening, waarmee zij het beleid en handelswijze van het bestuurscollege in de zaak van de MTS afkeurden. 600 leerkrachten op Aruba tekenden de aktielijst.

Vrijdag 23 januari overhandigde een grote groep leerkrachten vergezeld van vertegenwoordigers van andere vakbonden het hele pakket handtekeningen aan de Gezaghebber van Aruba. Daarna vergezelden vele leerkrachten de MTS-gedagvaarden naar het gerechtsgebouw, waar de rechter uitspraak zou doen in het kort geding. Het gerechtsgebouw was propvol met mensen uit het onderwijs. Het verloop van het kort geding is al eerder vermeld.

Dezelfde vrijdagavond was, ondanks de stromende regen, een grote groep leerkrachten aanwezig op het Simarkantoor in antwoord op de oproep van de ledenvergadering. Er heerste een strijdstemming en spontaan werd uit de aanwezigen een aktiekomité opgericht om de verdere akties in het onderwijs te leiden. Ook kwam tijdens die strijdbare avond naar voren om nu definitief te starten met een financiele campagne onder het onderwijzend personeel op Aruba, om zodoende de doorzichtige taktiek van het BC om de MTS-staking te breken, met kracht te bestrijden.

De financiële campagne was een groot succes: volgens de laatste berichten van het hoofdbestuur werd meer dan f. 10.000,— opgehaald.

Vele oude leden kwamen in de afgelopen tijd weer langs bij het Simarkantoor. Ook vele nieuwe gezichten werden gezien. Er was een duidelijke beweging te bespeuren in het onderwijs.

Veel zaken in het onderwijs werden bediscussieerd in de afgelopen tijd. Iedereen was het erover eens dat de gedeputeerde van onderwijs gezakt was als een baksteen voor haar examen als verantwoordelijke voor het onderwijs op Aruba.

Nieuwe leden traden toe tot de Simar

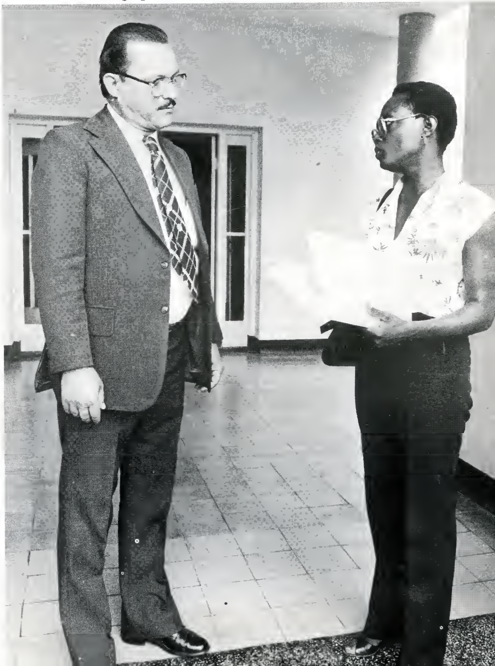
Gebleken is, dat vele mensen in het onderwijs lid willen worden van de Simar, maar wachten op een persoonlijke benadering. Tijdens de handtekeningenaktie is er iets los gekomen bij vele niet-leden. Tientallen leden hebben zich de afgelopen tijd ingeschreven als lid van de Simar. Zij zagen ook in, dat gezamenlijk gestreden dient te worden voor de rechten van het onderwijzend personeel. De ledenwervingsaktie moet doorgezet worden. Nog vele potentiële leden lopen rond. Nog vele problemen in het onderwijs, zoals vermeld in de Mensahero's, schreeuwen om een oplossing. Kortom, kameraden staat paraat, de strijd gaat onverminderd voort.

De schoolhoofden ook in strijd met het BC

Al na de derde aktiedag op de MTS reageerden de directeuren van Havo/VWO, MAO, APA en MTS op een perscommuniqué van het BC middels onderstaand telegram:

"Uw suggestie aan de bevolking dat onze leerkrachten slechts twintig klokuren per week werken of willen werken is volkomen onjuist. U hoort dit uit ervaring beter te weten". Uit onze ervaring, aldus de rector van het Colegio Arubano en de directeuren

Overhandiging van de lijst van handtekeningen aan de gezaghebber.

van MAO, MTS en APA in hun telegram aan het Bestuurscollege, weten wij dat onze leerkrachten vaak veel meer dan veertig klokuren per week aan hun taak besteden. Terwille van de rechtvaardigheid verzoeken wij u deze onjuiste berichtgeving te corrigeren.

Woensdagavond 29 januari waren een dertigtal schoolhoofden aanwezig op het Simarkantoor op uitnodiging van het Simarhoofdbestuur. Er werd besloten een handtekeningenaktie te starten onder alle schoolhoofden op Aruba. De tekst van de handtekeningenaktie volgt hieronder:

De schoolleiders van de hieronder genoemde scholen spreken hun grote bezorgheid uit over de kritieke situatie in het onderwijs, welke met de dag ernstiger vormen aanneemt. Wij eisen van u, als gedeputeerde verantwoordelijk voor het onderwijs, dat u, zonder voorwaarden vooraf, in overleg met de betrokken partijen in de MTS-kwestie, zonder uitstel tot een oplossing geraakt, teneinde verdere dreigende escalatie van de akties op onze scholen te voorkomen.

Klinkend resultaat: 63 schoolhoofden tekenden de lijst. De lijst met handtekeningen werd door twee schoolhoofden thuis bij Grace Bareño bezorgd, daar zij arbeidsongeschikt was (A.O.).
Het hele onderwijs op Aruba voelt zich betrokken bij de strijd van de MTS-leerkrachten en vindt dat het BC Aruba een krachtig halt moet worden toegeroepen en als roepen niet helpt, moeten betonnen wanden worden opgetrokken waar het BC onmogelijk door heen kan.
Vermeldenswaard is ook het afschrift van een brief van de Belangenorganisatie Contractanten Colegio Arubano (BCCA) welke aan de gedeputeerde van onderwijs, werd gestuurd.

Geachte mevrouw Bareño,

Hierbij brengen wij u op de hoogte van onze ernstige verontrusting n.a.v. uw principebesluit om per 1 augustus a.s. het aantal lesuren van de volledige betrekking voor alle schooltypen op Aruba te brengen op 32.
In de eerste plaats roept het tijdstip van uw maatregel bij ons de nodige vraagtekens op, genomen als deze is in het heetst van uw conflict met de MTS-leerkrachten, die juist terecht ijveren voor verlichting van hun lestaak. In dit licht bezien wekt de beslissing de schijn van een tactische manoeuvre in genoemd conflict.
De overhaastheid van uw besluit heeft ons verder ten zeerste bevreemd. Graag hadden we gezien dat de normale overlegprocedure vooraf was gevolgd, i.p.v. een constructie waarbij achteraf maar door een commissie moet worden bezien wat de consequenties zullen zijn van een reeds genomen — zij het nog niet uitgevoerde — beslissing.
Wat de gehanteerde argumentatie voor uw maatregel betreft, het volgende. Het is duidelijk dat een plotselinge taakverzwaring c.q. salarisverlaging voor een vrij grote groep werknemers van bijna 20% zich moeilijk laat verkopen. De wijze waarop u heeft getracht dat toch te doen kunnen wij niet dan ten strengste veroordelen. Door de lestaak van de leraar te herleiden tot klokuren, om deze vervolgens te vergelijken met de werktaak van de ambtenaar — die dan twee maal zo zwaar zou zijn — geeft u immers een volslagen vertekend beeld van de werkelijkheid. Het zou toch zeker u bekend moeten zijn dat de lestaak sec van de gemiddelde leerkracht doorgaans nog niet de helft uitmaakt van zijn werktaak!
Tenslotte willen wij u nog wijzen op de rampzalige consequenties van uw besluit voor wat betreft de mogelijkheden om in de nabije toekomst nog onderwijscontractanten uit Nederland aan te trekken. Nog afgezien van de dan sterk vergrote discrepantie in rechtspositie met dat land, zal die met b.v. Curacao nogal wat potentiele belangstellenden afschrikken. Dat daarmee de kwaliteit van het Arubaanse onderwijs allerminst kan zijn gediend, behoeft geen betoog. Deze zou overigens toch al ten zeerste worden aangetast door de taakverzwaring van de leerkrachten.
We zijn bereid er vooralsnog van uit te gaan dat uw principebesluit slechts is bedoeld als principeverklaring en moet worden gezien als discussiestuk. Derhalve hebben wij een en ander nog niet betrokken bij de voorlichting die wij in Nederland verzorgen.
Uw spoedige reactie met grote belangstelling tegemoet ziende,
Hoogachtend het BCCA-bestuur.

dag op de MTS. Toen laat in de avond een leerkracht een perscommuniqué bracht bij het Diariokantoor, weigerde Jossy Mansur pertinent ook maar iets van de Simar aan te nemen.

Andere vakbonden solidair met Simar en MTS

Vele vakbonden hier op Aruba en buiten Aruba volgen de strijd van de MTS-leerkrachten en Simar tegen het BC op de voet. Verschillende vakbonden hebben om informatie gevraagd of hebben een informatieavond georganiseerd, zoals de SEPA.
Vanuit Curacao is een delegatie van de VLC overgekomen voor overleg met de Simar en MTS-leerkrachten.
Wij ontvingen solidariteitstelegrammen van de volgende vakbonden: FTA, GABA, SIMABO, VLC en SEPA.

MTS-leerkrachten een eenheid

Zoals al eerder vermeld, zijn de problemen van de MTS-leerkrachten allang slepende. Talloze uren na school zijn er besteed aan deze zaak. Vergaderingen, brieven, tele-

Madonna legt de situatie uit voor de kamera van Telenoticias.

Rol van de persmedia tijdens de akties

Alle dagbladen op Aruba besteedden aandacht aan de strijd tussen MTS-leerkrachten en het Bestuurscollege Aruba. Verder was de TeleAruba-ploeg vaak te bespeuren bij akties op de MTS, bij het bestuurskantoor en het Simarkantoor. Voor wat betreft de radiostations zagen we steeds Voz di Aruba en Radio Carina die doordrongen tot in de frontlinies.
Zeer opmerkelijk is, dat van de dagbladen Diario duidelijk stelling nam tegen de Simar en MTS-leerkrachten al na de tweede aktie-

grammen, leerlingen, ouders en de pers inlichten. 24 maanden lang hebben de leerkrachten zich zeer beheerst opgesteld.
Vanaf november vorig jaar hebben zij gesteld: "Er moeten harde akties gevoerd worden, want het BC speelt een spelletje met ons". Zo gezegd zo gedaan. De hele maand november en december hebben de MTS-leerkrachten zich voorbereid op de harde akties, waarvan zij wisten dat deze zouden uitlopen op een volledige staking, als het BC hen niet serieus nam.
Steeds hadden de leerkrachten de eenheid van de groep voor ogen. En juist daar hebben het Bestuurscollege en de ambtenaren van Onderwijszaken zich sterk in vergist. Het bestuurscollege dacht te maken te heb-

ben met een stel kabrieten, waar je tegen schreeuwt en dan wegrent. BC Aruba: die tijd is voorbij. De tijd van jaknikken en alles slikken is voorgoed voorbij.
Interessant is ook de positie van de directie van de MTS. De directeur staakt mee en de onderdirecteur niet. C. Maduro wel, R. Maduro niet. R. Maduro schijnt een standje van de MEP-partijraad te hebben gekregen, waar hij deel van uitmaakt. Het is wel een beetje te begrijpen voor die heer R. Maduro. De MEP-partijraad plaatst de heer R. Maduro in oktober aan de MTS als hulp van de directeur, en na twee maanden gaat de heer R. Maduro in aktie tegen zijn eigen partijraad?
Volgens de MTS-leerkrachten is het laatste woord nog niet gesproken over deze kwestie. Wel stellen de MTS-leerkrachten, dat de heer R. Maduro een brok ervaring zal opdoen als "waarnemend MTS-directeur". Wat een kopzorgen zijn er bij het 'runnen' van een lege school!
De MTS-leerkrachten tonen een grote vastberadenheid en gaan door met de staking tot hun problemen worden opgelost.

Simar-hoofdbestuur

Veel respect hebben we voor de mensen die zitting hebben in het hoofdbestuur van de Simar. De leerkrachten hebben de laatste tijd vaak op de Simar kunnen constateren hoe ongelooflijk veel werk het hoofdbestuur moet verzetten vaak tot laat in de nacht. Soms 4 tot 5 vergaderingen op een dag. Perscommuniqués schrijven, de pers te woord staan, leden te woord staan, ouders. Daarnaast nog hun eigen schooltijd. Vaak is er niet eens tijd om te eten en te slapen.
En toch zijn er mensen, buitenstaanders, ook leden van de Simar, die op straat kritiek hebben op het Simarbestuur. Mensen kom naar het Simarkantoor! Op het dak staat het groot in wit geverfd, dus je kunt het niet missen, vlak naast Arucar. Meer dan ooit moet het Simar-hoofdbestuur met positieve krachten versterkt worden. Er zijn aardig wat potentiële bestuursleden die rond lopen. Mensen versterk de Simar, versterk het bestuur!

De laatste ontwikkelingen

Donderdag 29 januari ontvangt het Simarbestuur het onderstaande telegram van de oudercommissie MTS:

Mayornan preocupa curso accion maestronan MTS comprendiendo fatal resultado pa estudiantenan. Ta pidi boso jega na arreglo urgente cu Bestuurscollege salba estudiantenan di fatalidad aki.

Comicion mayornan:
C. A. G. Profeet, Horacio Oduber,
Olga Quilotte, Edigio Croes, Henny Hertz,
Raymundo Wouter.

De voorzitter van de oudercommissie wordt opgebeld en een afspraak voor zaterdag 31 januari 11.00 wordt gemaakt voor een vergadering op het Simarkantoor. Op deze vergadering is door de ouders het volgende in een telegram aan het Bestuurscollege voorgesteld:

Grote belangstelling voor het kort geding.

Bestuurscollege Aruba
c|o Srta. Grace Bareño,
Prof. Lorentszstraat

Comision mayornan awe a reuni cu Simar. Maestronan MTS dispuesto pa reanuda trabao dialuna, bao condicion cu Boso Colege lo tin un reunion cu nan, den cual seriamente lo wordo tratá pa yega na un solucion, pa mas tarda Dialuna 2 di Februari, 9'or a.m. Junto cu comision di mayornan. Nos kier hala boso atencion cu si e situacion sigui asina sigur nos joenan lo perde un anja.

C. A. G. Profeet, Horacio Oduber,
Olga Quilotte, Edigio Croes, Henny Hertz,
Raymundo Wouter.

Na ontvangst van de copie van bovenstaand telegram heeft het hoofdbestuur onderstaand telegram naar het Bestuurscollege gestuurd:

Bestuurscollege Aruba t.a.v. Mw. Grace Bareño, Prof. Lorentszstraat, Oranjestad.

Bevestigen hierbij bemiddelingspoging oudercommissie MTS stop Hebben akties ingaande zaterdag 31 januari 1981 om 12.01 uur namiddag opgeschort en het werk hervat. Indien geen antwoord op voorstel oudercommissie uiterlijk maandag 2 februari 1981 7.00 uur voormiddag worden akties hervat stop.

SIMAR

Het Bestuurscollege antwoordde als volgt op het telegram van de ouders:

Oudercommissie MTS Ir. Cesare Terzano
p|a C. A. G. Profeet,
Boerhaavestraat 49, Oranjestad

Rut DD. 31 januari jl. zij het volgende meegedeeld stop. 1. Uw bemiddelingspoging in MTS-kwestie dzz in hoge mate gewaardeerd. 2. Erg verheugd omtrent hervatting werkzaamheden op school ingaande maandag 2 februari door MTS-leerkrachten. 3. Gelet op het feit dat de MTS-leraren besloten hebben hun werkzaamheden op school te hervatten en gezien de omstandigheid dat de MTS-studenten sinds 6 januari jl. weinig of geen lessen ontvangen hebben wij in het belang van deze studenten besloten in te trekken de reeds vorig jaar aan een aantal MTS-leraren verleende vrijstelling van dienst wegens bijzondere omstandigheden om aan de census deel te nemen. 4. Het door u gevraagde gesprek tussen u, de Simar en ons college voor uiterlijk maandag 2 dezer kan wegens reeds gemaakte afspraken niet op het gevraagde tijdstip plaatsvinden doch eerst om 11 uur des morgens. Unquote.

Bestuurscollege van het
Eilandgebied Aruba.

Enkele slotopmerkingen

Bij het insturen van dit artikel was er nog geen oplossing in de MTS-problematiek. Een aantal zaken zijn wel duidelijk. Het BC Aruba neemt het onderwijs en zijn problemen niet serieus. Het BC toont geen enkel respect voor zijn werknemers. De bevolking van Aruba begint in beweging te komen. De MTS-leerkrachten hebben de rekening van slecht beleid gepresenteerd aan het BC. De GABA ligt ook overhoop met het BC. De Simar groeit. De strijd gaat door in het onderwijs. *Versterk de Simar, wordt lid!*

Segun Raport Konfidensial:

Hopi plaka malgastá na Dienst Maatschappelijke Zorg

E ley di Onderstand: un ley pa katibo

Manera ta e kaso den mayoria di e paisnan sivilisá, aki na Aruba nos tambe tin algun instituto ku ta okupa nan mes ku e problemanan di esnan menos previlegiá. Antes esaki tabata solamente den man di institutonan karikativa, pero mas i mas esaki a bai over den man di gobierno, komo ku e komunidat a tuma e punto di bista ku kada miembro di e komunidat tin derecho riba un bida humano i ku esaki no mag di depende solamente di institutonan privá ku no por garantisa un entrada regular pa e personanan en kuestion.

Sinembargo nos tur mester tene bon na kuenta ku e entrada aki, a base di kual e famianan mester por biba un bida humano, ta nada mes ku un derecho ku nan tin, pasó e kousa di nan posishon problematiko pa mayoria parti mester wordu buská pafor di nan alkanse. Un komunidat ku ta respeta su mes, ta haya sú mes obligá pa yuda i mustra su solidaridat ku su konsiudadanonan, ku hopi biaha ta viktima di un sistema ekonomiko ku no ta duna tur hende e mesun chens pa un bon desaroyo riba tereno sosial, kultural i ekonomiko.

Dienst Maatschappelijke Zorg

Awor aki na Aruba algun tempo pasá nan a lanta un Dienst Maatschappelijke Zorg (DMZ) ku mester purba alivia e problemanan di esnan menos previlegiá. Aparte di su trabou riba tereno di yudansa sosial i kultural, e ta okupa su mes tambe ku e yudansa finansiero, e asina yama onderstand, pa esnan ku niun of kasi niun entrada.

Na aña 1979 gobierno di Aruba a bin ku un reglamento nobo pa onderstand i a base di e ley nobo aki DMZ mester duna onderstand na esnan ku ta kumpli ku e reglamentonan di e ley. Nos ta bin bek riba e ley aki despues ku nos a splika kon e prosedura normalmente ta pa un persona ku ta pidi yudansa di onderstand. E prosedura ta komo lo sigiente:

1. Promé ku tur kos e persona en kuestion mester bai Registro Sivil i di Senso (Burgelijke Stand) pa buska un formulario.
2. Ku e formulario aki e mester bai DMZ kaminda nan ta yudé ku e yenamento di e formulario i kaminda un raportera (un mucha muhé ku Mavo) ta traha un raport den kual e ta menshona e posibel entradanan bruto di e aplikante etc. etc.
3. Despues e raportera ta duna su "pre-advies" pa loke ta trata e haltura di e suma ku mester wordu pagá.
4. E "pre-advies" aki ta bai pa e hefe interino (ainda no tin un hefe ofisial) di DMZ ku den e kaso aki ta sr. Clyve Laclé (alabes miembro di parlamento pa MEP). E mester wak si e raportera a tene su mes na e ley di 1979.
5. Komo ultimo un karta ta wordu mandá pa e kliente, den kual ta ser bisá ki desishon DMZ a tuma.

Manera nos a menshona kaba henter e asunto di onderstand a ser reglá den e ley di 14 februari 1979 i ta net e ley ei ta forma e base di un malmaneho desastroso di parti di DMZ i muy en partikular di parti di e hefe interino señor Clyve Laclé, pa loke ta trata dunamento di onderstand. Ta riba e malmaneho aki e servisio insular di akountant ta saka un raport hopi konfidensial.

Kiko ta e kaso? E ley di 1979 ta stipula den artikulo 8 ku e pagonan maksimo pa onderstand ta komo lo sigiente: f. 30,— pa e kabesante di famia i f. 12,50 pa kada otro miembro di famia. E sumanan aki ta pa siman. Kier men ku por ehempel un famia ku kuater yiu por haya asina un total di f. 320,— pa luna! Un suma prehistoriko! I pa kolmo kada entrada ekstra ta wordu kitá di e onderstand! Ta mas ku kla ku awendia, ku tur e preisnan eksorbitante pa awa, elektrisidat, huur, kuminda, etsetera, ni un kachó por biba di e suma "generoso" aki.

Ta p'esei kasi tur hende ku ta bin pa onderstand mester hasi un apelashon riba artikulo 16 di e ley di onderstand, kaminda nan ta trata e kasonan eksepshonal (bijzondere gevallen). Artikulo 16 ta ofrese e oportunidat pa un oumento ekstra riba e suma "normal" di onderstand, sea pa un solo biaha of pa un tempo mas largo.

Sinembargo un problema ta surgi. E artikulo aki (16) NO ta spesifika eksaktamente kiko ta un kaso eksepshonal i ta laga tur poder na e hefe di e servisio, of su remplasante, den e kaso aki sr. Clyve Laclé, pa disidi si ta trata di un kaso eksepshonal si of no. I esaki no ta konta pa artikulo 16 só, pero tambe pa e

mayoria parti do e otro artikulonan. Den tur e artikulonan ei hopi kos ta keda vaag i den e kasonan ei e hefe di DMZ por duna sú interpretashon. Pa ilustra esaki, aki ta sigi e teksto di algun artikulo, entre nan e artikulonan ya menshoná esta 8 i 16.

Artikel 3.

1. Uitkeringen op grond van deze regeling worden zowel ten behoeve van een volledig als van een onvolledig gezin toegekend ten name van en betaalbaar gesteld aan het gezinshoofd.
2. In gevallen waarbij echtgenoten gescheiden leven of indien gegronde vermoeden bestaat, zulks ter beoordeling van het **diensthoofd**, dat de man een hem toegekende gezinsuitkering zal misbruiken of althans in onvoldoende mate ten goede zou doen komen aan zijn gezinsleden, kan indien zij gescheiden leven de vrouw als gezinshoofd worden aangemerkt, waarbij de man dan apart een verzoek om onderstand zal moeten indienen. Indien zij niet gescheiden leven en de man maakt misbruik van de uitkering of laat het in onvoldoende mate ten goede komen aan zijn gezin, wordt de vrouw als gezinshoofd aangemerkt.
3. Indien krachtens het gestelde in het voorgaande lid aan beide ouders een onderstand wordt toegekend, wordt de gezinsledenbijslag toegekend aan en betaalbaargesteld aan de ouder bij wie het betrokken gezinslid verblijft.
4. Kortingen op onderstanden welke zijn toegekend onder toepassing van hetgeen in dit artikel sub 2 is gesteld, worden met in achtneming van het gestelde sub 3 van dit artikel normaal toegepast.

Artikel 5.

Toekenning van gezinsledenbijslag t.b.v. een natuurlik kind kan door het **diensthoofd** worden geweigerd indien de moeder niet bereid is aan het **diensthoofd** of aan de door hem aangewezen onderzoekambtenaar mede te delen wie de verwekker is van het kind dan wel weigert een vaderschapsactie tegen de verwekker aan te spannen.

Artikel 8.

1. Het normbedrag voor een gezinshoofd bedraagt f 30,— perweek.
2. De bijslag voor ieder gezinslid dat afhankelijk is van het gezinshoofd en niet als gezinshoofd aangemerkt kan worden, bedraagt f. 12,50 per week.

Artikel 16.

In bijzondere gevallen kan door het DIENSTHOOFD, na verkregen goedkeuring van het Bestuurscollege een hogere uitkering of eenmalige gunstgave in geld of in natura, dan wel een voorschot worden verleend, indien hiermee beoogd wordt betrokkene in staat te stellen in het onderhoud van zich en zijn gezin te voorzien zonder verdere hulpverlening ingevolge deze regeling, of om in een bijzondere nood te voorzien, of in het algemeen, wanneer bijzondere omstandigheden hiertoe aanleiding geven en verantwoord doen zijn. Een en ander na een onderzoek en een rapport hierover van een maatschappelijk werker(ster) van de Dienst Maatschappelijke Zorg.

Awor kon e prosedura ta ora bo ta hasi un apelashon riba artikulo 16?
Pa kuminsa e aplikante mester bai DMZ. Einan un trahador(a) sosial ta traha un raport i esaki ta bai, hunto ku un "advies" di e hefe di DMZ pa Bestuurscollege kaminda en prinsipio e mesun hefe interino di DMZ, pa motibo di su miembresía di parlamento pa e partido MEP, por bai bisa si e súplika mester wordu aprobá of rechasá. A base di e desishon ku sigientemente Bestuurscollege ta tuma, e hefe (interino) di DMZ mester duna plaka ekstra, esta riba e suma "normal" di f. 30,— pa un kabesante di famia i f. 12,50 pa kada otro miembro di e famia.

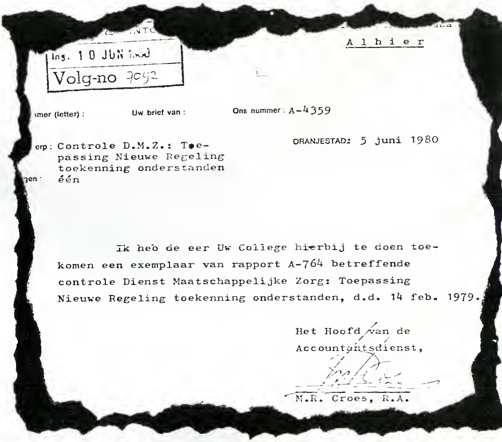
Sinembargo e mester keda tene kuenta ku tur e reglamentonan di e ley! Nos ta bin bek riba esaki.
Un kos te awor aki ta keda bon kla: E hefe di Dienst Maatschappelijke Zorg (of su remplasante) tin un influensia demasiado grandi pa honra of rechasa un suplika pa yudansa finansiero.

"Beroepscommissie"

Si un aplikante no ta satisfecho ku e desishon di Laclé, e por bai na e asina yamá "beroepscommissie".
Awor purba di imahinabo e asombro di un kliente ku kier bai beroepscommissie i e mester tende ku e beroepscommissie no ta funkshona!
Ki a pasa? Normalmente e beroepscommissie, ku ta konsisti di hende foi diferente sektornan di nos komunidat, ta tuma un desishon den un kaso di apelashon i e desishon aki MESTER wordu ehekutá dor di e hefe di DMZ. Sinembargo algun miembro di e beroepscommissie a ripará ku e hefe interino di DMZ (sr. Clyve Laclé) no a tene su mes na sierto desishonnan di e beroepscommissie i nan a disidi pa tuma nan retiro. E beroepscommissie for di e momento ei te e dia di awe a keda sin deskansa, no opstante e echo ku nan a nombra miembronan nobo kaba! E problema ta ku te ainda e beroepscommissie no a wordu instalá ofisialmente!
I Clyve ta gosa keto bai di su poder kasi ilimitá. Manera un godfather e por reina riba tur su klientenan i basha plaka p'aki, p'aya sin kontrol!
Ta p'esei aña pasá un investigashon a wordu hasi dor di e servisio di akountant pa ku e maneho finansiero na DMZ. E raport aki ta mustra kla kla ku Clyve Laclé a malgastá plaka di pueblo i ku e NO ta sirbi pa su trabou, pasó e no por tene su mes na e reglamentonan di e ley!

Te awe niun hende por a haya e raport aki. Sinembargo Skol i Komunidat tog a logra di pone man riba dje!
Promé ku nos kontinua ku un publikashon integral di e raport aki, nos ta puntra nos mes si e miembresía di eilandsraad pa MEP a yuda Clyve Laclé pa skonde e raport? Esaki ta importante pa sa, komo ku e raport ta papia di un suma di MEY MIYON malgastá. Pa ta eksakto f. 10.520,— pa siman! Tur esaki plaka di pueblo! I ta ken tin ku paga pa e malgastamento di gobierno? Eksaktamente, e mesun pueblo!

For di tur esaki, ta asombra nos masha hopi ku un persona ku tanto responsabilidat finansiero, alabes por ta miembro di parlamento. E instituto aki ta e uniko "herment" ku pueblo tin pa kontrola gobierno i aki Clyve por bai kontrola su mes!
Remarkabel tambe ta ku e investigashon a tuma lugar den dos fase i ku e akountant, despues di e promé fase, a konsehá e hefe di DMZ pa tene su mes na e ley, kasi mey aña despues, den e di dos fase di investigashon, e akountant por a konstata ku e hefe di DMZ ainda no tabata tene su mes na e reglamentonan di e ley di onderstand!
Enfin, laga tur hende husga pa nan mes lesando e raport i laga tur hende puntra nan mes dikon e homber aki, sr. Clyve Laclé, ainda ta riba su puesto.

Alhier

Ins. 10 JUN 1980
Volg-no 7092

...mer (letter) : Uw brief van : Ons nummer : A-4359

ORANJESTAD: 5 juni 1980

...erp : Controle D.M.Z.: Toepassing Nieuwe Regeling toekenning onderstanden
...gen : één

Ik heb de eer Uw College hierbij te doen toekomen een exemplaar van rapport A-764 betreffende controle Dienst Maatschappelijke Zorg: Toepassing Nieuwe Regeling toekenning onderstanden, d.d. 14 feb. 1979.

Het Hoofd van de
Accountantsdienst,

M.R. Croes, R.A.

ACCOUNTANTSDIENST

Aan het Bestuurscollege
van het Eilandgebied Aruba

Onderwerp:
Controle Dienst Maatschappelijke Zorg.
Toepassing Nieuwe Regeling toekenning onderstanden.

Rapport No. A-764
Bijlagen: drie

Oranjestad, 5 juni 1980

Sedert 14 februari 1979 is met het inwerkingtreden van het Eilandsbesluit houdende algemene maatregelen van 13 februari 1979 (A.B. 1979 no. 5) de onderstand wettelijk geregeld. Volgens deze regeling is het Hoofd van de Dienst Maatschappelijke Zorg bevoegd conform de in het bovengenoemde besluit vastgestelde richtlijnen onderstand aan gezinnen toe te kennen.

Controle mei 1979

In mei 1979 werden de door het wnd. Hoofd van de Dienst Maatschappelijke Zorg sinds 14 februari 1979 toegekende onderstanden aan een onderzoek onderworpen, waarvan het resultaat in bijlage I werd opgenomen. Het betreft in totaal 277 gevallen waarvan de meeste niet voldeden aan de in de regeling vastgestelde eisen. De oorzaken waren de volgende:

1. Meerderjarige gezinsleden werden als gezinshoofden beschouwd.
2. Meerderjarige gezinsleden die trouwplannen hadden gaven geen schriftelijke gegevens op omtrent trouwdatum en echtgenoot(note) noch betaalden huishoudelijke bijdrage.
3. Bij een duurzame samenleving werd het inkomen van de man niet in aanmerking genomen.
4. Vrouwen weigerden vaderschapsactie te beginnen.
5. Werkloze gezinshoofden en gezinsleden lieten zich niet bij de Dienst Arbeidszaken inschrijven ondanks ze wel arbeidsgeschikt waren. Hierbij moet opgemerkt worden dat, indien de inschrijving wel geschied was, de betreffende gezinnen wel recht zouden hebben op onderstand voor zover geen andere oorzaken van toepassing zouden zijn.
6. Bij gevallen waarvan bekend was dat gezinshoofd of gezinsleden door ontslag werkeloos waren werd niet onderzocht wat de reden hiervoor was. Vrijwillige werkloosheid geeft geen recht op onderstand (art. 6 lid 3 van A.B. 1979 no. 5).
7. Arbeidsongeschikte werklozen overlegden hieromtrent geen geneeskundige verklaring.
8. Toeslag voor speciale voeding werd toegekend zonder dat er een geneeskundige verklaring hiervoor aanwezig was.
9. Het ontbreken van geneeskundige verklaring in verband met speciale verzorging.
10. Wel getekende, maar niet ingevulde geneeskundige verklaringen.
11. Onvoldoende gegevens omtrent huisvesting. Gezinnen waarvan niet bekend was of het huis eigendom is betalen geen huur. Dit gegeven is belangrijk in verband met de beoordeling van het opgegeven inkomen.
12. Het toekennen van een normatieve onderstand ad. f. 30,— per week aan gezinsleden, terwijl deze slechts recht hebben op f. 12,50 per week.
13. De geldswaarde van alimentatie en steun in natura werd niet opgegeven.
14. Geen onderzoek van opnameperiode van gezinshoofden en gezinsleden in het ziekenhuis in verband met art. 11 van A.B. 1979 no. 5.
15. Het foutief opvragen van gegevens. In plaats van het bruto-inkomen van gezinshoofd op te vragen werd het netto-inkomen opgevraagd.
16. In plaats van het bruto-inkomen van gezinsleden op te vragen, werd slechts hun bijdrage tot het gezinshuishouden opgevraagd.
17. Het onvolledig verstrekken van gegevens. Indien de kost werd verdiend met los werk, wassen, strijken, naaien, lotjes verkopen of macramé maken werd niet vermeld hoeveel hiermee werd verdiend.
18. De waarde van vrije voeding werd niet opgegeven.
19. Er werd geen rekening gehouden met het maximaal uit te keren bedrag.
20. Geen vooradvies van de rapporteurs.
21. Rapporteren waarvan de handtekening van wnd. hoofd DMZ ontbrak.
22. Het toekennen van onderstand aan gezinnen waarbij gezinshoofd wel genoeg verdiende maar het grootste gedeelte van zijn inkomen opdronk.
23. Het ontbreken van een brief van de Voogdijraad voor minderjarige gezinsleden die niet onderhouden worden.
24. Geen gegevens van personen die niet op het eiland geboren zijn.
25. Onderstand werd toegekend aan gezinnen met een inkomen, waarbij conform A.B. 1979 no. 5 onderstandtoekenning niet mogelijk is.
26. Onderstand werd toegekend aan gezinshoofden ouder dan 62 jaar die verklaard hebben geen recht te hebben op AOV-uitkering zonder dat de oorzaak hiervan onderzocht werd.
27. Onderstand werd toegekend aan pleegkinderen waarvan hun ouders onderhoudsplichtig en werkzaam waren.
28. Onderstand werd toegekend aan niet-inwonende gezinsleden.
29. Onderstand werd toegekend aan gezinnen die meer dan f. 200,— per week op auto moesten afbetalen, zonder dat nagegaan werd of het inkomen volledig werd opgegeven.
30. Onderstand werd toegekend aan gezinnen die een hoge telefoonrekening hadden, zonder dat nagegaan werd of het inkomen volledig werd opgegeven.
31. Onderstand werd toegekend aan gezinnen die een hoge electrarekening hadden (boven f. 80,— per maand).
32. Ten onrechte niet betaalde onderstand werd niet teruggevorderd.
33. De artikelen 5 en 15 lid 2 van A.B. 1978 no. 3 werden niet toegepast.
34. De volgende artikelen van A.B. 1979 no. 5 werden niet toegepast, artikel 10, 12, 13, 16, 18, 19 (beschikking Hoofd van Dienst).

Verder dient opgemerkt te worden dat ons onderzoek zuiver gebaseerd was op de toendertijd aanwezige gegevens, welke over het algemeen niet volledig waren. De vaststelling van juistheid en volledigheid der gegevens werd hierbij buiten beschouwing gelaten, al hoewel in de meeste gevallen de juistheid moeilijk te achterhalen zou zijn geweest daar de gegevens niet vergezeld waren van de nodige bewijsstukken.

Reeds uit de eerste 25 onderzochte gevallen bleek dat het Waarnemend Hoofd van Dienst Maatschappelijke Zorg zich niet aan de vastgestelde richtlijnen (A.B. 1979 no. 5) had gehouden. De berekening van het uit te keren onderstandbedrag geschiedde op dezelfde wijze als voorheen, dus zonder rekening te houden met de kortingen en aftrekbepalingen vermeld onder artikelen 10 tot en met 15 van A.B. 1979 no. 5. Tijdens de besprekingen op 15 en 17 mei 1979 met het Waarnemend Hoofd van Dienst Maatschappelijke Zorg werden de bevindingen van deze 25 gevallen besproken. Dezerzijds werd geadviseerd zo spoedig mogelijk te beginnen met de juiste toepassing van de Nieuwe Regeling. Hierbij werd aan het Waarnemend Hoofd van Dienst Maatschappelijke Zorg een schema overhandigd welke als basis zou moeten dienen voor de berekening van het onderstandsbedrag. Een copie hiervan is als Bijlage II bij dit rapport toegevoegd. Het Waarnemend Hoofd van Dienst Maatschappelijke Zorg kon zich grotendeels met dit schema verenigen.

Gebaseerd op ons onderzoek van mei 1979 mogen wij concluderen dat sinds de inwerkingtreding van A.B. 1979 no. 5 te veel onderstand werd uitbetaald, waarbij per begin juni 1979 dit een bedrag van f. 10,520,— per week beliep.

Controle oktober 1979

Bovenvermelde conclusie was in oktober 1979 nog steeds van toepassing daar van de 277 gevallen, 242 nog ongewijzigd op de payroll over de periode van 8 tot en met 21 oktober 1979 voorkomen. Van de 35 gewijzigde gevallen werden 20 ingetrokken, 12 verlaagd en 3 verhoogd. Van deze 35 gevallen zijn 17 conform de berekening, waarop bijlage I is gebaseerd; 6 gevallen, tengevolge van niet-juiste toepassing van A.B. 1979 no. 5, niet conform die berekening; 12 gevallen, tengevolge van hierbeneden te noemen oor-

(vervolg op pag. 19)

Overheid e[n] spo[rt] st[r…]

Hoewel de ASU-kwestie uitgebreid in de kranten is besproken gedurende de afgelopen maanden en dus de lezer ongetwijfeld op de hoogte zal zijn van het een en ander, heeft de redaktie toch gemeend er goed aan te doen de gehele zaak nog eens te belichten en er aandacht voor te vragen, dat hier een zeer gevaarlijk spel wordt gespeeld. Een spel waarin niet slechts de overheid en de ASU de spelers behoren te zijn, doch de gehele gemeenschap. Sport is een gemeenschapszaak bij uitstek; dat is het altijd geweest en dat zal het, als het aan ons ligt, ook immer blijven.

"Bevoegd Gezag" houdt in: de bevoegdheid om een gezag uit te oefenen. Ze veronderstellen elkaar, maar het is, helaas, niet vanzelfsprekend dat ze altijd samengaan.
Onze gedeputeerden van sport en onderwijs hebben elk tot nu toe niet getoond de noodzakelijke bevoegdheid te bezitten om hun gezag uit te oefenen. Dit feit schept de bekende verschijnselen die wij dagelijks kunnen aanschouwen.
Deze verschijnselen kunnen tot twee einden leiden: een gezagscrisis, waarbij, door het onbevoegd zijn, het gezag zichzelf ondermijnt; of een gezagsmisbruik, waarbij naar steeds meer macht gegrepen wordt om het onbevoegd zijn te verbergen.
Onze huidige eilandelijke overheid verschuilt zich achter een 'centraliseringspolitiek', wat o.a. inhoudt dat zoveel mogelijk beslissingen zonder discussie of welke andere vorm van inspraak dan ook, genomen worden ten einde haar onvermogen om bevoegd gezag uit te oefenen te maskeren. Erger nog: de beslissingen worden vaak door één enkele persoon genomen, zonder dat er zelfs binnen de overheid over gediscussieerd is, laat staan daarbuiten.

Men vreest niet zozeer de politieke tegenpartijen (omdat die over het algemeen van hetzelfde kaliber zijn), alswel die mensen die hen steeds weer herinneren aan hun onbevoegdheid, mensen waarover men weinig direkt gezag heeft, waarop men geen 'grip' heeft. De beste remedie om deze angst kwijt te raken en ongestoord het 'bevoegd gezag' uit te blijven oefenen is dus: ervoor te zorgen dat men wél greep krijgt op deze mensen.
De ASU-problematiek moet in dit licht gezien worden. De 'filosofie' is: zoveel mogelijk mensen binnen onze invloedssfeer trekken met alle mogelijke (op ons 'gezag' berustende) middelen, zodat wij onze macht kunnen blijven uitoefenen. Dat deze 'filosofie' afkomstig is van een partij die zich sociaaldemocratisch noemt en zegt de onafhankelijkheid voor te staan, terwijl zij (de 'filosofie') juist a-sociaal en autocratisch is en de mensen steeds áfhankelijker maakt, is — op z'n zachtst uitgedrukt — een pikant detail. Dat het de gezagsdragers ook niet alléén om de zuivere 'filosofie' gaat (pure macht), maar zeer zeker ook om het lucratieve effekt ervan, zal u ook duidelijk zijn.

Bij een sportbeleid dat gebruikt zal worden als een politiek middel om de invloedssfeer van de partij te vergroten, meer mensen afhankelijk te maken van het 'gezag', zal van een degelijke en verantwoorde planning die uit het volk voortkomt en op het volk gericht is, geen sprake zijn.

Historie

Met de komst van de Lago kwam, zoals zovele goede (én slechte) zaken, de sport op Aruba tot grotere bloei. Daarvóór werd er slechts gevoetbald en de enige sportbond die toen bestond, was de Aruba Voetbal Bond.
Als uitvloeisel van zijn economische doelen, had de Lago zich ook recreatieve doelen gesteld: haar werknemers konden zich buiten de muren, in hun vrije tijd, op een gezonde, de conditie-verhogende manier vermaken, opdat zij binnen de muren konden werken op een produktie-verhogende wijze.
Zij zorgde voor diverse faciliteiten voor sportbeoefening, bouwde het Lago Sport Park, organiseerde Olympiades, enz. De overkoepelende organisatie in die tijd was de 'Lago Sport Park-board' die rechtstreeks beïnvloed werd door de Lago-staff.
Toen deze stimulering van de sport echter op den duur teveel hoofdbrekens gaf en ook te 'kostbaar' werd voor de Lago, trok zij zich geleidelijk terug uit het sportgebeuren en maakte zo de weg vrij voor het particulier initiatief om de zaak over te nemen. Dat gebeurde: in 1941 werd door enkele mensen

vs A.S.U.:

onder leiding van dokter Oduber de Aruba Sport Unie opgericht. Echter door gebrek aan de nodige fondsen en misschien ook andere redenen, die wij niet konden achterhalen, is de organisatie niet werkelijk van de grond gekomen.
"Nan a muri morto, er zat geen leven in", zegt de heer Porferio (Fichi) Croes, jarenlang lid van de ASU voor zijn bond, de AVB, met wie wij een gesprek hadden. "Pas toen wij (PPA) f. 100.000,— voor de sport op de begroting 1955 hebben geplaatst, werden ze wakker om de subsidie op te vangen. Later kregen ze van Lago ook het Lago Sport Park voor het symbolische bedrag van f. 1,— plus een som geld waarvan ASU voor een jaar of vijf het LSP kon onderhouden".
Werden er door de regering voorwaarden gesteld aan het verlenen van de subsidie in die tijd en daarna?
"Nee, ASU kreeg de subsidie normaal, als ze maar rekenschap gaven van wat ze ermee gedaan hadden het afgelopen jaar; er was daarin geen enkele storing, tot nu . . ."

"Waarom moet de ASU nu boos worden"?

Nu heeft de gedeputeerde er een stokje voor gestoken, wat vindt u daarvan?
"Vanaf '55 tot nu is al het geld dat ASU heeft gestoken in het onderhoud van het Wilhelminastadion, het LSP, het sportcentrum Noord, van de regering afkomstig. ASU zelf heeft nooit ervoor gezorgd fondsen te krijgen; ze hebben steeds vertrouwd op de subsidie. Nu is er een regering die het beleid van de sport in handen wil nemen, zij wil zeggenschap hebben in de sport. Trouwens, zo is het overal, kijk maar naar Centraal-Amerika, Zuid-Amerika: de regering subsidieert de sport, onderhoudt de sport, zorgt voor de sport. Deze regering zegt: kijk eens hier, ik stel f. 500.000,— per jaar beschikbaar, ik wil zien waar dat blijft! Ik wil weten of het geld juist wordt besteed, of elke bond wel een deel ervan krijgt. (En dat laatste gebeurde vroeger zeer zeker niet! Het beleid van de ASU in deze was zeer discriminatoor, één bond (de Baseballbond) kreeg bijna alles en de anderen, vooral de AVB, visten achter het net). Nu de regering zelf de sport in handen wil nemen, zelf de sport wil leiden, zie ik niet in waarom de ASU nu boos moet worden. Ik zeg niet dat de ASU geëlimineerd moet worden, en ik geloof ook niet dat dat de bedoeling van de regering is; voor zover ik het heb begrepen wil zij een bepaalde zeggenschap hebben in de sport. Ik vind, in aanmerking nemend wat die mensen (ASU) al die jaren hebben gedaan: als de regering het beter kan, laat haar het dan doen, niet? Het is haar geld toch?"
Skol i Kom.: Het geld is van het volk, dachten wij, en de ASU is toch een instantie van en voor het volk?
Fichi Croes: Ja, ja, dat is zo, maar ze moeten niet gaan vechten om zulke kleinigheden. Hoewel ik wel van mening ben dat het BC de subsidie niet had mogen vasthouden, dat was niet nodig want dan worden de aktiviteiten belemmerd, geloof ik toch wel dat het de bedoeling is, dat de ASU de faciliteiten die door de regering zullen worden overgenomen, blijft besturen en de leiding zal behouden".

en
tieve
jd?

Geheimzinnigheid over 'nieuwe beleid'

Of dat ook werkelijk de bedoeling van het BC is, valt nog te bezien. Zekerheid hierover hebben wij tot op heden niet kunnen krijgen. Ook de ASU zelf, de meest direct betrokken partij in deze, weet niet wat nou eigenlijk de plannen van het BC zijn m.b.t. de overname van de faciliteiten. Het BC heeft op geen enkele manier duidelijk gemaakt onder welke voorwaarden zij de faciliteiten ging overnemen. Als er naar gevraagd werd, kreeg men steeds als antwoord dat het paste in het 'nieuwe beleid', terwijl niemand dit 'nieuwe beleid' ooit onder ogen kreeg. Een commissie, door ASU ingesteld op 21 juli '80 om de eventuele overname van de faciliteiten door het eilandgebied te bestuderen, kreeg geen antwoord op verzoeken dit nieuwe sportbeleid te mogen ontvangen.
Nu, in januari '81, is dan eindelijk dit stuk boven water gekomen, na veel gezeur en druk vanuit de oppositie. Maar wie denkt hiermee veel wijzer te worden, komt bedro-

gen uit. Onder het hoofd *"Taken van de overheid"* staat o.a.: 'Verantwoording voor goede en voldoende sportfaciliteiten' en 'Verlening van diensten en goederen (onderhoud, materiaal, ambtelijke begeleiding, controle)'. Onder het hoofd *"Taken van het particulier initiatief":* 1) versterking en uitbreiding van het verenigingsleven en 2) organisatie van: a. competities (officiele kampioenschappen), b. toernooien en c. nationale en internationale ontmoetingen.

In het gehele 'beleid' wordt verder over faciliteiten niet gesproken; dat zou ook moeilijk gaan trouwens, want het geheel beslaat maar één getypt velletje!

Wie dus uit de hierboven aangehaalde punten kan halen wat de werkelijke konsekwenties zijn van de overname, mag het zeggen! Is het plan dat men slechts het onderhoud voor rekening wil nemen en de administratieve rompslomp daarmee gepaard gaand? Waarom komt het BC daar dan niet eerlijk voor uit? Waarom moet er dan zo geheimzinnig over gedaan worden? Nee, volgens ons wijst dit alles er op, dat de bedoelingen juist niet zo zuiver zijn en dat men, misschien wel in de eerste plaats, de zeggenschap over de faciliteiten wil hebben; dat men wil kunnen beslissen wie er gebruik kunnen maken van de faciliteiten en wie niet! Dan namelijk past het in het beleid, zoals we in het begin geschetst hebben, van onze sociaal-democratische regering.

ASU: tegen onvoorwaardelijke overdracht

Dat is het grote gevaar in dit spel en gelukkig ziet ook de ASU dit gevaar duidelijk, zoals de heer Wever (Buchi), vice-president van de ASU ons uiteenzet. Hij vertelt ons van de, hierboven reeds genoemde, commissie bestaande uit de heren Carlos Bislip, Herman Kuiperi en Johnny Oduber, die — ondanks het feit dat ze niet over het beleid beschikten — de ASU toch hebben geadviseerd. Dit advies komt er in het kort op neer, dat de ASU ten eerste er op moet toezien dat de huidige situatie blijft, terwijl er gezorgd moet worden voor een flinke verhoging van de subsidie of van andere inkomensbronnen. Tegelijk hiermee dient er een reorganisatie te komen binnen de direktie van de ASU, om herhaling te voorkomen van het feit dat het financieel jaarverslag niet wordt samengesteld. Verder zegt de commissie, dat er pas overgegaan mag worden tot overdrachting van de faciliteiten aan het eilandgebied onder bepaalde voorwaarden, waarvan de belangrijkste is dat de ASU de faciliteiten blijft besturen volgens een contract dat volledig het welzijn van de sport ten goede komt.

Skol i Kom.: Hoe is de mening van de aangesloten bonden over deze zaak?

Buchi Wever: "Op een vergadering met de bonden, die is gehouden op 5 januari jl. hebben alle aanwezige bonden (12) laten weten faliekant tegen een overdracht zonder enige conditie te zijn. Er zijn zelfs enkele bonden die überhaupt tegen overdracht zijn; zij zien geen redenen om aan te nemen dat het eilandgebied de faciliteiten beter zal onderhouden dan de ASU dat heeft gedaan".

Skol i Kom.: U hebt nu het nieuwe sportbeleid ontvangen en we hebben reeds gezien dat er niet uit te halen valt wat er gaat gebeuren met de eventuele overname van de faciliteiten, maar wat zegt het beleid nu over de positie van de ASU in het algemeen?

Buchi Wever: "Kijk, we hebben nu onderhand 3 beleidsnota's: één van Nel Oduber ('76); één van John van der Kuyp ('78) en nu deze van Zaandam. De twee laatste zijn duidelijk afgeleid van de eerste, die door van Gastel is gemaakt, maar de ASU is er geleidelijk aan uit verdwenen. Mijn Nederlands is niet zo goed, maar ik vind de ASU in dit beleid van Zaandam nauwelijks terug".

De sportnota's door de jaren heen

Het lijkt ons nuttig om deze drie beleidsnota's eens aan een vergelijkend onderzoekje te onderwerpen en dan vooral de eerste ('76) en de laatste ('Sportbeleid regeerperiode 1979-1983' heet het officieel, maar pas in 1981 is het boven water gekomen).

BELEIDSNOTA 1976 (ODUBER, VAN GASTEL)

Uitgangspunt:
De doelstellingen moeten worden gebaseerd op het feit, dat de overheid in eerste instantie de verantwoordelijkheid draagt voor de volksgezondheid en de volksontwikkeling, waarvan de lichamelijke opvoeding en de sportbeoefening essentiële aspecten zijn.

Doelstellingen:
1. Het bevorderen van voldoende en goede lichamelijke opvoeding in het onderwijs, als onderdeel van een totale opvoeding.
2. Het bevorderen van sportbeoefening voor iedereen.
3. Het bevorderen van de recreatie-sportbeoefening (deze doelstellingen worden verder uitgewerkt).

Om dit totaalbeleid te kunnen uitvoeren is nodig:
1. Financiën.
2. Een goede organisatie en goed overleg.
3. Samenwerking tussen overheid, het onderwijs en het particulier initiatief.

(Punt 1, financiën wordt verder uitgewerkt en er worden 7 mogelijkheden genoemd; onder punt 2 volgt):

De taak van de overheid:
a. Verantwoording voor het totale beleid.
b. Verantwoording van de financiën; subsidies.
c. Verantwoording voor goede en voldoende accommodaties.
d. Verlening van diensten en goederen:
   - onderhoud,
   - ambtelijke begeleiding en . . . controle.

Taak van het particulier initiatief:
a. Versterking en uitbreiding van het verenigingsleven.
b. Organisatie van: competities, toernooien, nationale en internationale ontmoetingen.
c. Kadervorming: bestuurstechnisch kader, sporttechnisch kader, wedstrijdtechnisch kader.
d. Promotion van de sport (sport voor iedereen bevorderen):
   - reclame-acties,
   - voorlichting,
   - stimuleringsprogramma's.

BELEIDSNOTA '79-'83 (ZAANDAM, VAN PUTTEN)

Uitgangspunt:
1. Lichamelijke opvoeding, sport en recreatie vormen een wezenlijk aspect van de totale mensontwikkeling en welzijn.
2. Het is de verantwoordelijkheid van de Arubaanse overheid (bestuurscollege en eilandsraad) om de lichamelijke opvoeding, sport en recreatie op Aruba met alle wettelijke middelen te bevorderen.

Doelstellingen:
1. Het bevorderen van de lichamelijke opvoeding in haar totaliteit in het onderwijs.
2. Het bevorderen van de sportbeoefening voor iedereen.
3. Het bevorderen van de recreatie (deze doelstellingen worden niet verder uitgewerkt).

Middelen en wijze waarop beleid wordt uitgevoerd:
1. Financiën.
2. Een goede samenwerking en goed overleg.
3. Samenwerking tussen overheid, onderwijs en particulier initiatief.

(Geen van de punten wordt verder uitgewerkt. Meteen hierna volgt, onder het hoofd):

Taken van de overheid:
1. Verantwoording van het totale beleid.
2. Verantwoording van de financiën.
3. Zorg voor een rechtvaardige subsidieregeling.
4. Verantwoording voor goede en voldoende sportfaciliteiten.
5. Verlening van diensten en goederen:
   a. onderhoud,
   b. materiaal,
   c. ambtelijke begeleiding,
   d. controle.
6. Kadervorming.
7. Promotie van de sport, de recreatie en de lichamelijke opvoeding.

Taken van het particulier initiatief:
1. Versterking en uitbreiding van het verenigingsleven.
2. Organisatie van:
   a. competities (officiële kampioenschappen),
   b. toernooien,
   c. nationale en internationale ontmoetingen.

De lezer hoeft geen neerlandicus te zijn om te kunnen opmerken dat er — mét de heer Van Putten — enkele zaken van vitaal belang, de kadervorming en de promotion, van de ASU naar de overheid verhuisd zijn in deze periode van 4 jaar. Dat de rest van dit 'nieuwe beleid', met toevoeging van enkele fouten, gewoon is overgeschreven van dat van 1976 is u ook duidelijk geworden.

Kritiek op de ASU

Kritiek die wij opvingen hier en daar, op de ASU, hield in dat de ASU de laatste jaren niet veel deed aan kadervorming en promotion en dat het daarom wel begrijpelijk is dat de overheid dat nu naar zich toe wil trekken, wat vindt u daarvan, meneer Wever?
Buchi Wever: "En de Skol di Deporte dan? O.K., het functioneert niet meer, de school is gesloten. Ik ben er steeds tegen geweest om die school te sluiten toen de direkteur (Van Putten) wegging; al zouden we er dan misschien wat mee geklungeld hebben, want we hadden niet de juiste mensen om de school te leiden en we konden het ook niet betalen uit onze subsidie, we zouden dan tenminste niet de kans lopen dat het ons ooit nog eens afgepakt zou worden. Maar het toenmalige bestuur vond dat de kosten zodanig waren, dat het beter was de school te sluiten. Maar ze hebben nergens officieel bekend gemaakt, per brief aan het BC of Idefre, dat het afgelopen was. De school werd gesloten, niet opgeheven. Nu hebben we plannen om de school te heropenen. Koste wat het kost; wij gaan hem weer openen!
Maar om terug te komen op die kritiek die we krijgen; het is inderdaad zo, dat we, afgezien dus van de Skol di Deporte, hieraan (kadervorming, promotion) niet genoeg gedaan hebben. Op dit punt moeten we zeker ons beleid veranderen".

Skol i Kom.: Waarom deed de ASU niet voldoende hieraan?
Buchi Wever: "Waarom? Omdat er geen geld voor was".

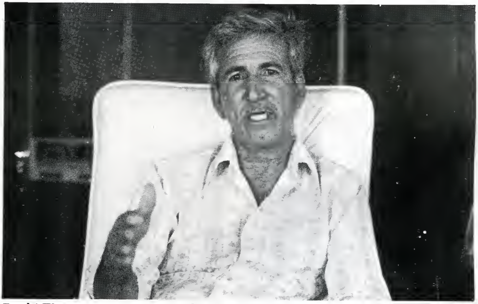
Skol i Kom.: Heeft de ASU wel gevraagd om meer geld, speciaal hiervoor?
"Zeker, maar ze zeiden steeds: Je krijgt één bedrag van f. 500.000,— per jaar en daarom krijg je niet meer. Maar nu, nu ze het van de ASU hebben afgepakt, hebben ze f. 800.000 op de begroting gezet en ze noemen het 'Sport-Algemeen'.

En dan nog iets, als je praat over aktiviteiten die de ASU zou moeten ontwikkelen; de bonden hebben het recht en de taak om aktiviteiten te brengen, niet de ASU. Een bond vraagt voor bepaalde aktiviteiten subsidie aan de ASU, die dat dan geeft in de vorm van geld, materialen of wat ze verder nodig mochten hebben. Maar de bond zélf beslist over en organiseert zijn aktiviteiten. De ASU werkt niet op de manier zoals Idefre nu functioneert. Idefre wil zich mengen in de organisatie van de bonden. Hetgeen niet haar werk is; dat is het werk van de bond én de ASU. Idefre is er om te helpen voorzover nodig is en te zorgen voor de bonden die niet aangesloten zijn. Maar niet voor de georganiseerde bonden; als ze dat gaan doen, wat krijg je dan? Dan breken ze de ASU, de bonden zelf gaan dan de ASU breken. Als ze dit soort dingen van Idefre accepteren, kan de ASU niets meer doen toch?"

Dissidente bonden

Skol i Kom.: Gebeuren dit soort dingen nu al, zijn er al bonden die Idefre haar gang laten gaan?
Wever: "Wel, op het moment is de Atletiekbond er één. Laten we eerlijk zijn: wat ze gedaan hebben met die marathonloop, ondanks het feit dat ze een commissie gevormd hebben. Maar de atletiekbond had moeten zeggen: wacht eens even, wij kunnen zoiets organiseren! En het toppunt is, dat ze nu nog op internationaal niveau gaan organiseren ook!
Idefre heeft ook een plan waarbij ze de jeugd willen gaan trainen (voetbal). Prachtig plan, op papier. Maar . . . ze hebben daarvoor nodig: 40 trainers, voor elke bond twee en ook nog eens 7 coördinatoren, voor elk district. Wat denk je, dat deze mensen voor niets gaan werken? Als we aannemen dat de trainers een vergoeding krijgen van ongeveer f. 300,— per maand, dan loopt 't al op tot f. 144.000 ,— per jaar! En dan de coördinatoren nog. Het geheel gaat volgens mij zo'n 2 à 300.000,— gulden kosten. Weet je wat er gaat gebeuren? Als het zo gaat, zoals Idefre nu werkt, dan begint het met f. 800.000,—, maar in 1982 al wordt het anderhalf miljoen en daarna wordt het zó veel, dat de overheid het niet meer kan volhouden Wat bereik je ermee, iets op te zetten, waarvan je van te voren kunt weten, dat je het niet kunt volhouden?"

Skol i Kom.: Maar denkt u niet dat de overheid niet zo zeer op de centen zal letten, alswel op het profijt dat ze eruit trekken, de stemmen en de afhankelijkheid van de mensen?
Wever: "Nee, je moet niet denken dat ik op je ga stemmen omdat je me geholpen hebt; bij mij is de sport volledig gescheiden van de politiek. En ik zeg je, dat veel mensen er net zo over denken. Zolang ik in de ASU ben, zolang ik in de sport ben, zal ik blijven vechten tegen dit soort systemen. De overheid is er om te helpen, niet om te breken en ook niet om posities te scheppen voor bepaalde personen. Op het ogenblik zijn ze d.m.v. Idefre bezig om posities te scheppen voor de mensen. Voor wie weet ik niet, misschien zou ik er zelf één van kunnen zijn".
Skol i Kom.: Tot nu toe dus heeft de overheid geen enkele reden, geen enkel argument opgegeven, waaróm ze dit allemaal willen doen?
Wever: "Nee, tot nu toe niet. Maar nu gaan we met hen aan tafel zitten. Onze commissie is klaar, hun commissie is klaar en nú gaan we praten. Nu gaan we bekijken wat er gaat komen, hoe het beleid van de ASU zal zijn, waar de ASU staat in het nieuwe sportbeleid van de overheid. Ik heb goede hoop dat we tot een akkoord kunnen komen, niet alleen wat de financiën betreft, maar ook op het gebied van de beleidszaken. We hebben fouten gemaakt, dat erkennen we en daar gaan we iets tegen doen, we gaan reorganiseren en professionaliseren. Maar — en dat ís 't hem juist, en dat is ook de grootste oorzaak van die 'fouten', die we gemaakt hebben — dat kost geld. Je krijgt tegenwoordig geen mensen meer, die alles gratis doen zoals vele mensen die tot nu toe in de ASU hebben gewerkt".

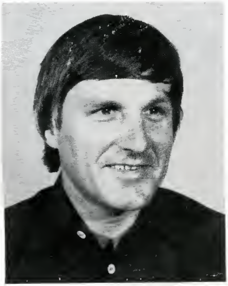

Buchi Wever: sport van politiek gescheiden houden.

VAN GASTEL: adviseren

Skol i Kom. heeft tenslotte de mening gevraagd van de heer Frans van Gastel, als sportdeskundige. Hij heeft jarenlang binnen de overheid gewerkt, was de samensteller van het 'basis-sportbeleid' van 1976 (dat, zoals u weet het daglicht nooit heeft mogen aanschouwen), en is nu door de ASU verzocht om als adviseur voor hen op te treden. De heer Van Gastel is hier in het kader van de Technische Bijstand. Zijn termijn loopt af op 1 april a.s., maar als het eilandgebied op het verzoek van de ASU positief reageert, is hij bereid om langer te blijven.

"Kijk, de ASU heeft mij gevraagd om een uiteenzetting te geven van hoe de positie van de ASU nou eigenlijk is t.o.v. de overheid. Wat moet een ASU doen, wat moet het onderwijs doen, wat moet de overheid doen. Dat heb ik gedaan. Daarna hebben ze gezegd: als Zaandam c.s. jou niet meer nodig hebben als adviseur na 1 april, kom dan in godsnaam bij ons. Ik ben bereid. De ASU heeft dus het BC verzocht mij nog wat te laten blijven".

Skol i Kom.: Hoe ziet u nou de problematiek van dit moment?
Van Gastel: "Fundamenteel is dit: doordat de ASU in de loop der laatste jaren in de steek is gelaten door goede leiders, is de bestuurskracht van de ASU ontzettend teruggelopen, doet in feite geen moer meer voor de sport. Incidentele bonden draaien nog wel aardig, maar het overkoepelend orgaan functioneert niet. Hiermee zeg ik niets ten nadele van de mensen met goede wil die nu in de ASU zitten, het zijn prima mensen die echt met hart en ziel voor de sport willen werken, maar ze gaan onder deze slimme jongens door, ze hebben veel te laat in de gaten waar het om gaat".
Skol i Kom.: Hoe moet volgens u de relatie ASU-Overheid zijn?
Van Gastel: "Je hebt als overkoepelende particuliere sportorganisatie inderdaad het recht om te bepalen wat er met de sport gebeurt. Dat héb je. En als een overheid daar dan aankomt en de hele zaak van jou gaat pakken, dan kun je inderdaad spreken van een te grote staatsbemoeienis en het woord communisme hoef je nog niet eens te laten vallen. Maar . . . als bijv. een katholiek of wat dan ook voor schoolbestuur zich opricht en dat zegt: o.k., wij gaan een school bouwen voor onze kinderen en wíj maken uit wat voor onderwijs er gegeven wordt. En nou

Frans van Gastel

bestaan ze 5, 6, 7 jaar en die school kómt niet en de kinderen krijgen geen onderwijs, dan heeft de overheid het recht, nee, zelfs de plicht om te zeggen: nou maak ik een openbare school voor die kinderen, want het schoolbestuur dóet geen moer; die kinderen moeten onderwijs hebben.
In feite is 't zelfde gebeurd bij de ASU, en dat is ze ook gezegd: jullie hebben niets gedaan aan kadervorming, sportpromotion-programma's voor noodlijdende sporten, zoals schermen, boksen, karate. Wat voor aktieprogramma's voor de jeugd hebben jullie gedaan? Ik heb ze — na de mislukking van de Skol di Deporte — aangeboden om, gratis, voor niks, een serie kadervorming te geven. Ja, ja, ja, mañan, mañan. Maar nooit . . . al 3 jaar niet! Zo speel je die mensen inderdaad in de kaart, zodat ze gaan zeggen: tja, er gebeurt geen moer in de particuliere sportinstantie ASU; uitgesproken wíj zijn als overheid primair verantwoordelijk en nu pákken we 't ook. En nou gaan wij aan kadervorming doen: groots programma voor kadervorming, we gaan ons bemoeien met gymnastiekonderwijs aan de scholen — wat een Simarzaak, een onderwijszaak is — we gaan ons bemoeien met de sportpromotion-programma's: jeugdprogramma's overal op het eiland, we trekken rechtstreeks de bonden naar ons toe, we gaan iets doén! En je speelt het zo in de handen van politici, met de nodige, bekende konsekwenties. Maar ga nou niet hoog van de toren blazen en schreeuwen van: ho, ho, ze komen aan ons particulier initiatief! Want waar ligt de fout? Bij jullie zelf, en dat is wáár.

Pluim voor Zaandam

En dan mag je alleen maar in je handen klappen, als dan Zaandam, tijdens de behandeling van deze zaak in de eilandsraad, op de valreep gezegd heeft: o.k. dan trek ik m'n voorwaarden terug en dan zal ik opnieuw met de ASU gaan praten en dan komt het hele sportbeleid weer ter sprake. Je mag dan van geluk spreken. Maar, als je over een jaar nou nóg niets hebt gedaan dan 'papia, papia, papia só!' en ik dan zeg: nou is het afgelopen, nu grijp ik die kadervorming, de promotion, ik haal alles naar me toe, ik trek 't binnen de overheid, dan heb je niets te vertellen . . . Je kunt niet blijven praten, je moet iets gaan doen. En als dan de ASU nu inderdaad wakker is geworden, dan is dat de verdienste van Zaandam. Hij heeft inderdaad de ASU het mes op de keel gezet en gezegd: wordt eens wakker! Ik heb het hen ook gezegd: ik hoop dat jullie nu wakker zijn en nu ga je aan het werk en ik wil jullie wel adviseren ook, maar als er over een jaar nou nóg niks uit de bus komt, vermoorden jullie jezelf!"
Skol i Kom.: U vindt dus dat Zaandam hier het reddingswerk heeft verricht?
Van Gastel: Ik geef inderdaad Zaandam een pluim op z'n hoed, en dat meen ik ook hoor! Hij heeft inderdaad gedreigd de hele ASU aan zich te trekken en hen een flinke steek gegeven, waardoor ze wakker zijn geworden. En nu is 't maar de vraag: wat komt eruit? Als de ASU nu inderdaad dat recht van het particulier initiatief opeist en zegt: voor óns is die kadervorming, voor óns die sportpromotion, wíj maken uit wat er binnen de sport gebeurt, en een goede organisatie opzet, een goede structuur, goede mensen aantrekt en een full-time, bevoegde direkteur in dienst neemt, kortom: iets gaat dóen! Dan kan de overheid straks inderdaad de faciliteiten overnemen en voor het onderhoud zorgen. Maar de hele sportontwikkeling en wat er verder binnen de sport gebeurt, dát moet de ASU als een vakbond bewaken. De ASU is de vakbond voor de sport. Dat realiseerden ze zich niet. En dan had de overheid het grootste gelijk om het te 'pakken'; als het particulier initiatief niets doet. Dat heeft niets te maken met staatsbemoeienis, dat is: de verantwoordelijkheid grijpen en dat heeft helemáál niets te maken met communisme! Zó ligt dat".
Skol i Kom.: Welke taken blijven er dan nog voor de overheid/Idefre over?
Van Gastel: "Zij heeft dan de leiding over het onderhoud van de sportfaciliteiten en de jeugdsportprogramma's. Jeugdsportprogramma's moeten ambtelijke begeleiding krijgen. Dat moet in samenspraak gaan met de ASU. Idefre moet meehelpen, ondersteunen bij datgene wat de spórt wil, de sport maakt uit wát gebeurt. Heeft de sport zich uitgesproken, dan kan een overheidsinstantie met ambtelijke begeleiding meehelpen aan de uitvoering. Dat is een zeer zinvolle functie. De overheid moet zorgen voor het huis, waarin de sport kan wonen".

REDT DE SPORT!

Met dit laatste kunnen wij volledig akkoord gaan, alleen hopen wij dat de overheid zelf (i.c. Van Putten en Zaandam) dit principe ook honoreert. En dát betwijfelen we, gezien haar houding en aktiviteiten gedurende de laatste maanden.
Wij geloven ook, dat, gezien de gretigheid waarmee de overheid probeerde de faciliteiten onder haar hoede te krijgen, niet vergeten mag worden, dat in deze zaak de centen een grote rol spelen. Dat is in de gesprekken die hierboven afgedrukt zijn, niet tot uiting gekomen, maar toch ruiken wij duidelijk een 'luchtje'. Wij weten — iedereen weet dat, — dat de ASU vroeger bol stond van de vriendjespolitiek bij het uitdelen van subsidies en via bepaalde figuren in de ASU manipuleer-

Remi Zaandam

de met geld, dat zo op volkomen verkeerde plaatsen (in privé-zakken) terecht is gekomen. Dat was een foute situatie. Maar, als nu deze zaken overgedragen worden aan een overheid waarbij mensen zitten met dezelfde mentaliteit, dan is het 'lood om oud ijzer'. We hebben de indruk gekregen dat er nu bij de ASU mensen zitten die eerlijk en sportief spelen en dat is ons van alle zijden bevestigd geworden.
Laten we hopen dat deze mensen de kracht hebben om de opdringende overheid te weerstaan en zo de sport te redden van politieke inmenging.

Luchtje?

In ons artikel over de ASU-kwestie hebben wij gesteld, dat er lucratieve aspecten verbonden zijn aan het beheren en onderhouden van sportfaciliteiten. We dachten hierbij aan verbouwingen, nieuwbouw en grote reparaties, die vaak onderhands (of 'ondertafels', als u wilt) gegund kunnen worden aan 'bepaalde' aannemers.
Dat er echter met allerlei kleine sportartikelen ook best een aardig centje te verdienen valt, daaraan hadden we nog niet gedacht.
Omdat we u niet willen laten denken, dat we zomaar 'luchtjes' ruiken en omdat het zeer moeilijk, zoniet onmogelijk is, om van werkelijk grote zaken bewijzen te krijgen, willen we u het volgende niet onthouden. (Plaatsgebrek weerhoudt ons ervan de dokumenten integraal te publiceren; mocht u het niet vertrouwen, dan kunt u bij de redaktie de kopieën komen bekijken).
Het gaat hier om een 'z.g.' rekening aan Idefre (1), die iemand (die toevallig een familielid is van een hoge functionaris van Idefre) indiende op 8 januari jl. wegens verrichte reparaties aan ballen van Idefre, voor een totaal-bedrag van f. 1.104,—. Daarvan is, op 7 januari(!) een declaratie opgemaakt, (2) die, zoals dat hoort, door de declarant is ondertekend en geakkordeerd door de ambtenaar belast met administratie en sportzaken. Op de achterzijde van deze declaratie (3) vinden we de handtekening van het (waarnemend) Hoofd van Dienst (dezelfde ambtenaar die de declaratie akkordeerde) en tevens een Bevel tot Betaling, dat op 12 januari is verwerkt en daarna weggestuurd naar het BC ter goedkeuring. Het bedrag is inmiddels door de indiener van de rekening geïncasseerd geworden.

Enkele vragen, die bij ons rijzen:
1. Hoe is het mogelijk, dat er op 7 januari '81 een declaratie wordt opgemaakt betreffende een rekening van 8 januari '81?
2. Hoe is het mogelijk, dat er in 3 maanden tijd (juli, augustus en september) 55 voetballen, 59 basketballen en 46 volleyballen zodanig zijn beschadigd, dat ze á raison van respectievelijk f. 6,—, f. 10,— en f. 4,— per stuk gerepareerd moeten worden?
3. Hoe is het mogelijk, dat de betreffende 'reparateur' zo'n rekening indient, terwijl hij bij navraag te kennen geeft nooit ballen gerepareerd te hebben?
4. Hoe is het mogelijk, dat deze 160 ballen ter reparatie zijn gegeven, terwijl men bij Idefre nooit één enkele bal de deur uit heeft zien gaan?

De antwoorden mag u zelf bedenken . . .

Aan het Instituto Pa Deporte(IDEFRE)
J. G. Emanstraat
Oranjestad.

Aruba, 8 Januari 1981.

Hiermede belast ik U rekening voor geleverd werkzaamheden t.b.v. het Instituto Pa Deporte(IDEFRE), in de maanden Juli, Augustus en September 1980. Zie de nodige specificaties.

REPAREREN VAN BALLEN

Maand Juli 1980:

20 Voetballen á fl. 6.00,--p/stuk	is	fl. 120,--
25 Basketballen á fl. 10,00--p/stuk	is	fl. 250,--
12 Volleyballen á fl. 4,00--p/stuk	is	fl. 48,--
		fl. 418,--

Maand Augustus:

15 Voetballen á fl. 6.00,--	is	fl. 90,--
10 Basketballen á fl. 10,--	is	fl. 100,--
20 Volleyballen á fl. 4.00,--	is	fl. 80,--
		fl. 270,--

Maand September 1980:

20 Voetballen á fl. 6.00,--	is	fl. 120,--
24 Basketballen á fl. 10,--	is	fl. 240,--
14 Volleyballen á fl. 4.00,--		fl. 56,--
		fl. 416,--

Totaal bedrag is fl. 1.104,--

akkoord: ambtenaar belast met administratie/sportzaken 9-1-81

Opgemaakt de 7 Januari 1981

Totaal f. 1-104,--

(Handtekening declarant)

De ondergetekende *) Directeur van het Instituto Pa Deporte (IDEFRE).
verklaart dat het aan ommezijde vermelde naar behoren is gedeclareerd.
en dat zijn bijgevoegd de bonnen No. Zie de nodige specificaties.
Aruba, de 7 Januari 1981

*) In te vullen door het Hoofd van Dienst

BEVEL TOT BETALING

Pers. Nr. ....

Begroting 1980

Datum 12 JAN. 1981

Bet.st No. 12657

I. D. E. F. R. E.
IN 7-1-81
NO. 537

Machtiging tot Uitgaaf *)	Machtiging boven f. 500,- Post *)	Bedrag *)	Omschrijving *)
d. 7-2-80 No. 780 dd.	No. 10.36.44.52	F. 1.104,--	Repareren van ballen t.b.v. het Instituto pa Deporte(IDEFRE) i de maanden, Juli, Augu en September 1980.

VERVALDATA VAN ARTIKELEN DEEL 2

In aansluiting op het stuk over de vervaldata van artikelen, met name in supermarkten, in het nummer van december, waarbij men tot de conclusie was gekomen dat men het op Aruba niet zo nauw neemt met de vervaldata op die artikelen, heeft Skol i Komunidat een bezoek gebracht aan de Gezondheidsdienst van Aruba en er een gesprek gevoerd met de heren de Cuba en Maduro, die belast zijn met de controle van voedingsmiddelen voor wat betreft hun kwaliteit.
Nadat de heren het betreffende artikel snel overgelezen hadden, bleek al gauw dat het een uitzichtloze zaak was om over vervaldata van artikelen te praten. Op de vraag namelijk wat hun bevoegdheden zijn om erop toe te zien dat de vervaldata van artikelen niet overschreden worden, werd ons een afschrift van de wet toegeschoven die ze in dit werk moeten hanteren. Die wet stamt uit het jaar 1917 . . . Het zal een ieder duidelijk zijn, dat de inhoud van die wet inmiddels enigszins achterhaald is.
Deze wet biedt slechts de mogelijkheid om artikelen in beslag te nemen als na laboratoriumonderzoek is gebleken, dat het betreffende artikel bacteriologisch gevaarlijk is. Met andere woorden: de smaak mag slecht zijn, de kleur mag de vreemdste wijzigingen hebben ondergaan, (om maar over het verstrijken van de vervaldatum te zwijgen), de keuringsdienst kan pas iets ondernemen indien bacteriologisch onderzoek heeft aangetoond dat het een gevaar oplevert voor de volksgezondheid. Uiteraard heeft de keuringsdienst op deze wijze slechts zeer weinig ruimte om preventief te kunnen werken. Het geval met vervaldata die verstreken zijn, geldt dan ook eigenlijk alleen voor de landen waar de produkten met een vervaldatum geproduceerd worden. Die landen hebben reeds een dusdanige wetgeving dat ze van de fabrikanten kunnen eisen dat voor bederfwaar een vervaldatum wordt vastgesteld. Is de vervaldatum verlopen, dan kan de keuringsdienst zonder meer tot akties overgaan.
Het is uiteraard niet zonder reden dat men is overgegaan op de verplichting van een vervaldatum. De hedendaagse massaproduktie van bederfwaar maakt het onmogelijk om alles met een wet uit 1917 op een doeltreffende wijze te controleren. En zeker niet indien men, zoals op Aruba, met te weinig mankracht dit werk moet doen.
De 3 keurmeesters, de chef inbegrepen, trekken er volgens hun zeggen één maal per maand op uit. Tijdens die controle onderwerpen ze verdachte produkten aan een drieledig onderzoek:

1. het reeds vermelde bacteriologisch onderzoek,
2. een chemisch onderzoek,

3. een organoleptisch onderzoek; met dit laatste type onderzoek gaat men uit van de aanblik, de kleur, de geur van het produkt.

Van de bevindingen worden rapporten gemaakt, die naar het hoofd van dienst gaan. Wanneer er dubieuze produkten zijn aangetroffen, wordt de eigenaar van de zaak doorgaans vriendelijk verzocht de betreffende partij uit de handel te nemen. Wordt aan dit verzoek geen gevolg gegeven, dan volgt een bacteriologisch onderzoek en op basis van dat onderzoek kan de keuringsdienst (de hygiënische dienst) de partij in beslag nemen, iets wat overigens zeer zelden gebeurt omdat de keurmeesters blijkbaar op goede voet staan met de winkeliers. Deze laatsten schijnen, volgens de keurmeesters, de raadgevingen van de dienst doorgaans direkt op te volgen. Wij vonden een en ander moeilijk te rijmen met de bevindingen van de prijzenkommissie van de Simar. De heren vonden een verklaring hiervoor in de veronderstelling dat van hen meer gezag uit zou stralen. Hoe het ook zij, het is en blijft een belachelijke zaak, dat we hier in de tropen, op zich al een kritiek gebied als het voeding betreft, nog steeds geen wetgeving hebben, die de consument voldoende bescherming biedt tegen bederfwaar. Het is ons bekend dat er op Aruba reeds verschillende gevallen van voedselvergiftiging zijn geweest, zelfs met dodelijke afloop. Het is ons ook bekend, dat de derde wereld in het algemeen als een dumpgebied wordt beschouwd door fabrikanten in industrielanden.
Ook op Aruba bestaan er voldoende aanwijzingen hiervoor. Als we alleen al denken aan de partijen gedeukte en verroeste blikken die we hier in de winkels aantreffen.
Daarom is het van groot belang, dat er zo spoedig mogelijk een nieuwe wet komt, die de consument meer bescherming garandeert dan nu het geval is. Zo'n wetsvoorstel dient uit te gaan van de inspecteur van volksgezondheid en wij hopen, dat hiermee spoedig een aanvang wordt gemaakt in het belang van de consument op de Antillen in het algemeen en op Aruba in het bijzonder.

Volgen nu hier nog enkele bevindingen van de prijzenkommissie, die ondanks alles "steady" door blijft gaan met haar baanbrekend werk.

De laatste bevindingen van de prijzenkommissie

In de week van 21-28 januari heeft de prijzenkommissie opnieuw een controle op de vervaldata uitgevoerd. De Simar prijzenkommissie kreeg de indruk dat de meeste supermarkets beter op de vervaldata zijn gaan letten. Toch vonden we bij een klein aantal supermarkets artikelen die niet meer in de rekken thuishoren.
Bij Dakota Supermarket "Estrella" vonden we toch nog een aantal bekertjes Borden Yoghurt vervaldatum dec. '80 en een paar vervaldata 7 en 14 jan.
Dan waren er nog 16 potten strawberry jelly vervaldatum 2 jan. '80, 6 potten blackberry jelly vervaldatum 18 juni '80.
Bij 't vorige onderzoek hadden we deze potten ook al gesignaleerd: 16 Russian dressing vervaldatum 19-10-'80, 15 potten Herb-garlic vervaldatum 6-10-'80, 11 potten avocadosaus 5-11-'80.
Bij Plaza vonden we een tiental Horseradish Kraft vervaldatum 26 sept. '80 en 2 dec. '80.
Bij Habibe 8 flessen tartarsauce Kraft vervaldatum 1 dec. '80, 17 flessen Golden Caesar Dressing vervaldatum 14 dec. '80, 11 pakjes Cracher Barret Cheddar Cheese (16 oz.) vervaldatum 1 juni '80.

Overigens hebben we vernomen dat diverse handelaren een oplossing hebben gevonden voor artikelen met verlopen vervaldata. Deze artikelen worden eenvoudigweg uitgedeeld (ofwel "gedumpt") aan diverse charitatieve instellingen, zoals Ayudo Parochial enz. Het mes snijdt waarschijnlijk aan twee kanten. Enerzijds kunnen de handelaren deze donaties afschrijven op de belastingen, anderzijds wordt op onelegante wijze dubieuze hulp verstrekt onder 't mom van liefdadigheid.
Overigens is de prijzencommissie er ook van op de hoogte dat naast de hierboven geconstateerde dubieuze hulp, er ook werkelijk positieve hulp verleend wordt door diverse agencies aan charitatieve instellingen.
De kommissie heeft veel waardering voor 't feit dat verschillende agencies die te kampen hebben met een overschot aan bepaalde artikelen, die aan bederf onderhevig zijn zoals fruit, melkpoeder (gedeukte blikken) enz., deze artikelen tijdig verstrekken aan de charitatieve instellingen. Hetgeen wel iets geheel anders is als de eerder genoemde "verlopen vervaldatahulp".

Consumenten-GRAWATA

WIST U DAT: Precies 't zelfde paar schoenen, gezien bij Hartog voor f. 26,95 bij Alfa Shoeshop San Nicolas te koop is voor f. 35,95.

✱

WIST U DAT: U bij Coruba een blik Delmonte Sweet Pea's van 8.5 oz. kan kopen voor f. 0,77, maar dat een blik van hetzelfde merk sweet pea's met de dubbele inhoud 17 oz. niet f. 1,54 kost, of minder zoals u vast gedacht zult hebben maar f. 1,72.

✱

WIST U DAT: Bij dezelfde zaak een blik Ovaltine van 8 oz. f. 2,30 kost en één van 16 oz. f. 4,67 (lijkt 't u ook niet beter om maar 2 blikjes van 8 oz. te kopen!)

✱

WIST U DAT: U bij Cha San een zak hondenbrokken merk Purina van 5 lbs. f. 6.50 en een pak van 10 lbs. f. 13,25. Ra, ra, hoe kan dat?

✱

WIST U DAT: Een flesje Worchester sauce van 5 oz. bij Ling and Sons f. 1,30 kost en een flesje van 10 oz. f. 2,90. Toch zijn die rekenlessen dus belangrijk!

✱

WIST U DAT: U bij Piedra Plat Enterprices een automatische wasmachine merk Westinghouse model Magic Chef Laundermat kunt kopen voor f. 810,— cash en dat precies dezelfde wasmachine bij Unicon die het agentschap van Westinghouse heeft f. 1.350,— cash kost.
Zo kost eveneens bij Piedra Plat Enterprices een stove Magic Chef (groot fornaat) f. 850,— cash, bij Unicon f. 1000,— cash.

✱

Tot slot uw brieven overzee.
Bij De Wit kost een blocnote luchtpostpapier KLM Flying Dutchman 50 vel f. 4,20. Precies dezelfde blocnote kost bij Mariska f. 2,50.

SALUBRIDAT DI MAESTRONAN ALARMANTE

Relashoná ku e notisianan negatibo ku a sali ultimamente riba e trabou di maestronan aki na Aruba, saká dor di gobierno insular i su ayudantenan den prensa, Skol i Komunidat ta haya bon pa publika un artikulo ku a sali den un korant Hulandes, kaminda un médiko ta señala kompletamente lo kontrario di loke algun hende den nos komunidat ku kabes bruhá, kier laga nos kere. Pa duna tur hende un chens pa forma un opinion sano di e trabou di un maestro, aki ta sigi un relato di e artikulo ya menshoná.

E salubridat di e dosentenan di enseñansa sekundario ta den un estado alarmante. Mas i mas maestro, i mas tanto esunnan bieu, ta birando viktima di e peso di nan trabou.
Faktornan manera un posishon isolá paden i pafó di klas i miedo pa e alumnonan ta forma mas i mas e kousanan pa malesanan alarmente bou di e maestronan.
Tog hopi di e dosentenan ta sigi wanta e stress i e malesanan i no ta keda malo na kas. Al kontrario: pa motibo ku nan ta sinti nan mes hopi responsabel pa nan klas, nan ta keda bai skol, te asta si esaki ta bai a kosto di nan propio salú.
E ponensianan aki no ta bin di parti di e maestronan mes pero di parti di e departamento di salubridat publiko na Hulanda, ku ta enkarga ku e kontrol anual di maestronan pa ku nan salú.
Dokter K. Houtkoper, un mediko ku tambe ta kontrola empleadonan di diferente kompania na Den Haag, a haya e ekspersiensianan ku su pashentnan asina alarmante ku ela disidi di hala e atenshon di e direktornan di skol na Den Haag riba e seriedat di e situashon.
E problemanan ku ela enkontrá ta lo sigiente:

1. Maestronan ta sufri hopi dor di e falta di motibashon entre e alumnonan, nan violensia i nan falta di respet pa e maestronan i pa e propiedatnan di skol.
2. Hopi maestro ta haya masha poko sostén di e direktiva di nan skol, ku kasi nunka sa tuma parti pa e maestronan i ku tin miedo pa duna sankshon pa e alumnonan fastioso.
3. Trabounan ekstra, aparte di e oranan di duna les, ta hopi pisá i difisil pa hasi vooral pa e maestronan den un edat mas avansá.

Pa loke ta konserni dokter Houtkoper e ta di opinion ku e vakashonnan hopi kritiká den enseñansa no por wordu mirá komo algo di luho, pero komo un nesesidat urgente.
E ta puntra su mes si e edat pa bai ku pensioen no por wordu bahá. Relashoná ku esaki aparentemente tin un sistema den e skolnan mes ku ta kousa ku maestronan bieu ta wordu isola i lagá un banda. Dokter Houtkoper ta señala e problema aki spesialmente den enseñansa basiko, kaminda e resultadonan por ta desastroso pa e maestronan ora ku na final di nan karera nan haya nan mes den problemanan síhiko hopi grave.
No opstante tur e problemanan aki a maestronan tog ta purba di hasi nan trabou te den ekstremo. Nan tin e idea ku nan no por laga nan klas na kaya, tampoko ora nan mes tin hopi difikultad pa salba nan mes konfrontando e alumnonan.

Aki dokter Houtkoper ta papia di un "ley di heru" ku maestronan no kier keda malo na kas.
Tog ela haya sa di e problemanan via e formularionan ku e maestronan tin ku yena kada aña pa e departemente di salubridat publiko na Hulanda.
Esei a mustra ku mas i mas maestro ta skonde nan stress den kehonan ku ta parse chikito, manera kansamento, drumimento malo i sakamento. Despues di kombersashonnan ku e maestronan, ta sali na kla ku tras di e kehonan "chikito" tin malesanan alarmante skondí.
Komo resultado di esaki e maestronan konserni ta menos kapas pa salba nan mes den klas i al final hopi di nan ta drenta un situashon kaminda nan ta bai mira e alumnonan komo enemigonan potenshal kontra ken no tin defensa.
Dokter Houtkoper ta konklui ku tur esaki tin nada di hasi ku e aumento di ausensia pa malesa en general pero mas tanto ku e peso enorme di e trabou di un maestro.

KLM i kolonialismo

Ya ku "winter" ta asota Hulanda den e dianan aki, nos por ripara ku mas i mas minister hulandes a disidi pa bin dal un keiro riba nos islanan i "catch" un poko solo. Asina nos por a mira kaba e sekretario di estado Haars, di hustisia, Van der Stee, nos reclasseringsambtenaar, i sekretario di estado Smit-Kroes, di Verkeer en Waterstaat (lesa KLM), ku a kaba di regresa na Hulanda ku un DC-10 di su kompania KLM. E mesun kompania kual su interesnan el a bin defende energikamente serka gobierno Antiyano, komo ku e gobierno aki a disidi pa stop KLM den su abuso di e monopolio ku e tin riba e ruta europa-antiyas i su konekshonnan foi Antiyas pa Amerika Latino.
Normalmente ora ku Hulanda firma un tratado di aviashon ku un pais den terser mundo, KLM ta haya e derecho pa aterisa den e pais ei i e kompania di aviashon di e pais en kuestion ta haya e derecho pa aterisa na Schiphol. Esaki ta konta pa tur paisnan den terser mundo pero ku eksepshon di Antiyas Hulandes komo ku nan ta pertenesé na e Reino Hulandes i Hulanda ainda ta konsidera Antiyas komo e mina di oro privá di KLM, un kompania semigubernamental.

E ruta trans-atlantiko

ALM, ku ta pa 96% den man di gobierno, pa Antiyas ta di e mesun importansia ku e treinnan ta pa Hulanda. Kasi tur nos konekshonnan interno i eksterno ta tuma lugar pa via di avion. Ta mas ku kla, ku un pais den desaroyo manera Antiyas, ku ta depende pa un gran parti di transporte aerio pa su komunikashon interno i eksterno, tin mester di un kompania di aviashon sano i efisiente.
Pa logra esaki bo mester sòru pa diferente kos. Di un banda bo mester tin un gerensia ku ta manehá e kompania na un manera efisiente i responsabel. Di otro banda bo mester perkura pa bo por bula riba rutanan ku por garantisá un okupashon maksimo di e avionnan, i manera nos a splika kaba, kustumber ta ku ora un kompania di aviashon por bula pa un pais, e kompania di aviashon di e pais ei tambe ta haya e derecho pa bula pa e otro pais.
Sinembargo esaki no mag konta pa ALM riba e ruta mas bentahoso di KLM esta e ruta Antiyas-Hulanda. Riba e ruta aki KLM na aña 1978 segun fuentenan bon informa a saka un ganashi di por lo menos shen miyon florin . . . Ta masha difisil pa kere e orei ku KLM a ofresé gobierno Antiyano un "tip" di dos miyon florin pa e por mantené su monopolio riba e ruta ei.

Blackmail

Awor pa promé biaha gobierno Antiyano a tuma un posishon firme kontra e aktitud neokolonialista di e gerentenan hulandes. Gobierno Antiyano a bisa bon kla ku si e asunto aki no wordu regla na un manera satisfaktorio pa ALM, e lo prohibi KLM pa bula pa Trinidad i Panama foi Antiyas, kuminsando na luna di maart proksimo. Esaki aparentemente a sakudi algo na Hulanda pasó mesora Smit-Kroes a baha bin Antiyas pa diskuti e asunto aki.
Pero ken por a kere ku e sekretaria di estado a usa "blackmail" pa realisa su meta . . . Durante e ultimo deliberashonnan, Aruba Hotel and Tourist Association a manda ministro di transporte un karta, bisando ku dos aña pasá kaba, aki na Aruba nan a papia ku Smit-Kroes riba e asunto aki i ku na e okashon ei ela bisa ku e ayudo di desaroyo di Hulanda semper lo pone komo kondishon un protekshon total di e interesnan di KLM sin ku kualkier otro kompania di aviashon por interveni. Ku esaki no ta blackmail? Aki gobierno hulandes ta hunga wega ku e interes di henter un pueblo den desaroyo. Nos mester mas prueba pa e mentalidat kolonialista ku ainda ta reina na Hulanda?
Hulanda ta mustra bon kla ku e desaroyo di Antiyas no ta interesé at all i sigur no ora nan kuminsa mishi ku su "minanan di oro", pió ku awor e situashon ekonomiko ta bayendo atras fuertemente na Hulanda. Nos por wel di lubida un aktitud "generoso" di Hulanda.
Sinembargo nunka e situashon ekonomiko na Hulanda por hustifika un chantahe ku ayudo di desaroyo. Ku e aktitut aki Hulanda a pone su mes den e rei di paisnan industrial ku kier eksplota paisnan den desaroyo, rekobrando e ayudo ekonomiko ku ganashinan eksorbitante. I tur esaki mientras ku poko tempo pasá Hulanda ainda tabata tin un bon nomber den tersero mundo.

Reakshon tardá

Kiko tabata e reakshon aki na Antiyas? Pa kuminsa nos a keda asombrá ku despues di dos aña numa Aruba Hotel and Tourist Association a bin ku e informashon di e blacknail. Dikon? Nan no por ripara mas kiko ta blackmail? Skol i Komunidat a bai buska e motibo berdadero, ya ku Smit-Kroes tambe a bisa na Hulanda ku si tur esaki tabata berdat dikon nan no a publika esaki dos aña pasa kaba? Fuentenan bon na haltura a informa nos ku durante e kombersashonnan di dos aña pasá nan a palabrá di no saka informashon pa publisidat, komo ku e kombersashonnan tabata tin un karakter informal.
Nos ta di opinion ku Aruba Hotel and Tourist Association no a hasi bon di laga e asunto aki sosega tur e tempo aki. Nan mester a laga e bienestar di Aruba i Antiyas prevalese dor di pasa e informashon aki mesora. Kisas e orei dos aña pasá kaba gobierno Antiyano por a yega na e posishon firme ku e ta tumando awor, i sigur sigur oposishon na Hulanda por a pone mas preshon riba gobierno Hulandes. Sinembargo nos ta kontento ku e informashon a sali "after all". Di e manera ei e miembro di Staten Elstak (MAN) mesora por a manda telegramnan di protesta pa presidente di Staten aki na Antiyas i e presidente di Tweede Kamer na Hulanda. Komo resultado di esaki e miembro di Tweede Kamer W. Jabaay a lansa algun pregunta tokante e asunto aki, mientras ku Elstak a risibi un telegram di Smit-Kroes bisando ku esun di Elstak tabata kontene informashon falso! Pa nos ta mas ku kla ku e sekretaria di estado Hulandes aki ta hungando un wega hopi sushi i ku e no tin miedo pa gaña hende!
Ta di spera ku gobierno Antiyano ta keda para riba su posishon firme i ku e ta tene kuenta ku e aktitud mentiroso di Smit-Kroes.
E ruta aerio di Antiyas pa Europa ta di suma importansia pa desaroyo di turismo na Antiyas i pa desaroyo di ALM. Aparte di tur esaki tambe ta un punto di prinsipio ku nos mester elimina tur sorto di abuso di e echo ku na Hulanda i Antiyas tin hopi hende ku kier mira otro mas hopi ku ta posibel, ya ku nan ta famia di otro!

(vervolg van pag. 9)

zaken, niet conform de berekening op bijlage I. De oorzaken zijn:

a. verandering in de sociaal-financiele omstandigheden;
b. het volledig verstrekken van gegevens, terwijl de berekening in bijlage I gebaseerd is op de toendertijd aanwezige gegevens;
c. het voldoen aan de in de Regeling vastgestelde eisen (o.a. het inschrijven bij de Dienst Arbeidszaken).

Begin oktober 1979 werd geconstateerd dat eerdergenoemde schema niet in zijn geheel werd toegepast. In verband hiermee werden de na in juni 1979 toegewezen onderstanden aan een onderzoek onderworpen. Het resultaat hiervan werd in bijlage III opgenomen. In dat geval werden 144 nieuw-toegekende onderstanden gecontroleerd, waarvan slechts 41 voldeden aan de in de Regeling vastgestelde eisen. Van de overige gevallen waren 18 absoluut ten onrechte toegekend daar betrokkenen een hoog inkomen genoten. De oorzaken hiervan waren de volgende:

1. Periodieke uitkering van de Sociale Verzekeringsbank werden in strijd met artikel 13 lid 2 als bruto-inkomsten uit arbeid beschouwd. Bovendien werden de opgegeven bedragen in de meeste gevallen niet nagerekend. Het kwam weleens voor dat deze bedragen te laag werden opgegeven.
2. De gegevens omtrent bruto-inkomsten uit arbeid werden niet aan een effectieve controle onderworpen, maar zonder meer aangenomen. Reeds eerder werd het Wnd. Hoofd DMZ geadviseerd om bewijsstukken op te vragen die betrekking hebben op deze gegevens. Dit advies werd in slechts enkele gevallen opgevolgd.
   Desondanks wil ik erop wijzen dat het opvragen van bewijsstukken zeer belangrijk is voor de controle van deze gegevens omdat gedurende onze controle is gebleken dat een effectieve controle in samenwerking met de Dienst Arbeidszaken praktisch onmogelijk is, daar de Dienst Arbeidszaken vaak geen recente gegevens kan verstrekken. Ook hierin dient verandering te komen.
3. Steun van ouders en familieleden werd in de meeste gevallen buiten beschouwing gelaten bij de berekening van het uit te keren onderstand-bedrag, dit in strijd met artikel 13 lid 2 (". . ., alsmede onverplichte bijdragen van niet-onderhoudsplichtige personen worden voor twee derde deel gekort").

4a. Transport- resp. studiekosten van niet-werkende gezinsleden werden in navolging van de door de Beroepscommissie gedane uitspraken als verwervingskosten beschouwd. Gelet op de betekenis van de term verwervingskosten, kosten ter verwerving van inkomsten, zijn de transportkosten van schoolgaande kinderen niet aftrekbaar. Voor wat betreft studiekosten dient verwezen te worden naar de zinssnede van artikel 12 lid 2: ". . ., welke studie erop gericht is en de mogelijkheid biedt om positieverbetering te bereiken dan wel noodzakelijk is om de verworven positie te behouden, . . ." Uw College wordt geadviseerd deze naar dezerzijdse mening onjuiste interpretatie door de Beroepscommissie onder haar aandacht te brengen.

b. De verwervingskosten voor transport worden volgens een door de Dienst maatschappelijke Zorg vastgesteld tarief afgetrokken van de bruto-inkomsten uit arbeid, ongeacht of betrokkene al dan niet een eigen vervoermiddel heeft. Hierbij dient erop gewezen te worden dat de zinssnede uit artikel 12 lid 1 ". . . betaalde verwervingskosten voor transport met andere dan eigen vervoermiddelen of huurauto's . . ." naar mijn mening in die zin geinterpreteerd dient te worden dat transportkosten slechts aftrekbaar zijn indien niet van eigen vervoermiddel dan wel van huurauto's gebruik wordt gemaakt. Dit houdt in dat ten onrechte een aftrek wordt toegekend bij personen die over een eigen vervoermiddel beschikken.
   Anderzijds is dit onbillijk, aangezien laatstbedoelde personen ook kosten hebben. Voorgesteld wordt artikel 12 lid 1 in dier voege te wijzigen dat ook voor hen bedoelde aftrekmogelijkheid wordt geschapen.

C. Bovengenoemd tarief wordt ook toegepast voor inkomen uit periodieke uitkeringen. De regeling laat dit niet toe en het is overigens onjuist dit tarief toe te passen, daar het gebaseerd is op een 5-daagse werkweek terwijl de uitbetaling van de periodieke uitkeringen slechts maandelijks geschiedt.

Eén en dertig gevallen werden op basis van *de onvolledigheid van hun gegevens* als niet-gerechtigd beschouwd. De onvolledigheid had betrekking op de volgende punten:

1. Het inkomen van gezinsleden werd niet opgegeven.
2. Het ontbreken van inschrijvingsbewijzen van de Dienst Arbeidszaken.
3. De geldswaarde van de steun in natura, vooral van familieleden, werd buiten beschouwing gelaten.
4. Het niet opgeven van de waarde van onroerende goederen en de controle op de juistheid hiervan.
5. Het niet opgeven van de reden voor ontslag.
6. Het niet opgeven van de opnamedatum van betrokkenen in het ziekenhuis.

Eén geval werd als niet gerechtigd beschouwd, daar betrokkene door *eigen toedoen werkloos* was. Voor 25 gevallen werd het uit te keren onderstand-bedrag door het *niet correct toepassen van de regeling* te hoog vastgesteld, voor 5 gevallen werd dit te laag vastgesteld.

In 12 gevallen had het in artikel 20 lid 2 van A.B. 1979 no. 5 bedoeld *afrondingsverschil* invloed. De Dienst Maatschappelijke Zorg rondt het uit te keren bedrag namelijk per twee weken op een veelvoud van f. 5,— af terwijl dit per week moet geschiedden.

In twee gevallen werden ten onrechte maatschappelijke hulp verleend aan hen die wel de Nederlandse nationaliteit bezitten, maar niet hier geboren zijn doch evenmin 3 jaar hier gevestigd zijn (vida art. 5a van A.B. 1978 no. 3). Indien in een gezin de vader de vreemde nationaliteit bezit komen slechts zijn vrouw en kinderen in aanmerking voor maatschappelijke hulp. Het inkomen van de vader wordt volgens artikel 12 lid 1 van A.B. 1979 no. 5 voor 50% van het bruto-inkomen bij de normatieve onderstand-bedrag volgens art. 8 in mindering gebracht. In soortgelijke gevallen waarbij de vader wel de Nederlandse nationaliteit bezit zou het gezin een relatief hogere uitkering krijgen. Voorgesteld wordt om in soortgelijke gevallen het inkomen van de vader voor een lagere percentage als aftrekbaar te beschouwen.

Overige opmerkingen

Overigens werd bij het onderzoek het navolgende geconstateerd, dat afzonderlijke vermelding verdient, t.w.:

a. Gezinshoofd

Indien bij gebreke aan ouders een gezinslid als gezinshoofd wordt aangewezen, dient ook het inkomen uit arbeid van dit gezinslid als zodanig beschouwd te worden. Het aanwijzen van gezinshoofden door het Waarnemend Hoofd van Dienst Maatschappelijke Zorg gebeurt niet consequent. In bepaalde gevallen worden ongehuwde gezinsleden op basis van hun leeftijd als gezinshoofd beschouwd, ondanks het feit dat ze nog bij hun ouders inwonen, in andere gevallen niet.

b. Gegevens van het Bevolkingskantoor

Volgens de aanvraagprocedure dient het Bevolkingskantoor die gegevens te verstrekken die betrekking hebben op de gezinssamensstelling. Het komt voor dat deze gegevens door de rapportrice worden veranderd of bijgewerkt, naar gelang de verklaringen van de aanvrager. Dit is niet juist. De aanvrager dient naar het Bevolkingskantoor terug te gaan en daar de juiste gegevens te verschaffen, om onjuiste gegevens te voorkomen.

c. Machtigingen

Op de payroll over de periode 5 november tot 18 november 1979 kwamen 2189 onderstandtrekkers voor, waarvan 1122 (51,25%) een gemachtigde hadden. Dit bemoeilijkt de toepassing van artikel 11 lid 1, daar het dikwijls voorkomt dat de betrokkenen voor meer dan 4 weken het eiland verlaten zonder dat dit bij de DMZ wordt opgegeven. In extreme gevallen komt de DMZ dit pa na 10 maanden te weten. Het reeds uitbetaalde onderstand wordt niet teruggevorderd.

Ook bemoeilijkt dit verschijnsel de controle op de werkloosheid. Daar de gemachtigde het geld int, kan het gezinshoofd onopgemerkt een baan hebben. Ook dit komt veel voor. Naar mijn mening dient de meldingsplicht als controlemiddel geintroduceerd te worden, waarbij degenen die tijdelijk of permanent ziek zijn vrijstelling hiervan krijgen.

d. Voogdijraad

Indien gezinshoofd verklaart dat bepaalde gezinsleden niet worden onderhouden, moet zij een brief van de Voogdijraad overleggen. In de praktijk komt het dikwijls voor dat de brieven naast foutieve ook overbodige gegevens bevatten.

Bovendien wil de Voogdijraad volgens haar brief d.d. 4-10-'79 no. 2981/JIS: RC aan de DMZ niet meer meewerken. Het introduceren van een invulformulier is hiervoor gewenst.

Slot

Bovengenoemde problemen werden grotendeels met het Waarnemend Hoofd van de Dienst Maatschappelijke Zorg besproken. In verband met de onjuiste toepassing van A.B. 1978 no. 3 en A.B. 1979 no. 5 verklaarde het Waarnemend Hoofd van de Dienst Maatschappelijke Zorg niet op de hoogte te zijn van inwerkingtreding van het eilandsbesluit houdende algemene maatregelen, t.w. A.B. 1979 no. 5. Momenteel worden alle gevallen aan een hercontrole onderworpen.

Door de sterke toename bij de aanvragen en mede door het uitvoeren van de beslissingen van de Beroepscommissie loopt de hercontrole erg traag. Momenteel worden plm. 100 gevallen per twee weken aan een hercontrole onderworpen.

Tenslotte zij vermeld dat bij uw beslissing d.d. 25-9-'79 een commissie gevormd door de heer A. G. Croes van juridische zaken, de heer J. Roose van financien, de heer C. Laclé van DMZ, de heer Maduro van Arbeidszaken en mijn persoon, in het leven is geroepen om de toepassing van de Nieuwe Regeling aan de praktijk te toetsen en eventuele wijzigingen te adviseren.

E komentario di Clyve Laclé

En konekshon ku e raport aki, Clyve Laclé a reakshoná ku un karta inkreibelmente swak. Imahinabo, e ta bisa den e karta entre otro ku, *no opstante e kampañanan pa elekshon,* ela soru pa e DMZ sigi drei. Esaki sinembargo ta nada mas ku e eksihensia minimo di su trabou! Meskos ku e parti kaminda e ta blof ku ta danki na dje no tin atraso mas den e administrashon di DMZ. Apart di e bochincha aki e no ta papia ningun momento di e malgastamento di plaka ku e akountant a konstata, ni tampoko di e echo ku, despues ku e servisio di akountant a konsehé di tene su mes na e ley, e no a hasi esaki.

E Komishon di Revishon

Mirando tur e tristesa aki, ta mas ku kla ku mester bin un kambio den e ley di onderstand, apart di un kambio den e direktiva di DMZ.

Pa loke ta konserni e ley di 1979, esaki mester wordo ahustá na e realidat aktual di preisnan hopi halto. Kier men ku e suma basiko ku un famia por haya ku onderstand, mester wordo oumentá di un manera ku un apelashon riba un artikulo 16 lo no ta nesesario mas.

Na aña 1979 aparentemente algun hende a mira kaba, ku e ley no ta sirbi i ku e mester wordo adaptá na e realidat.

Un komishon a ser lantá pa studia esaki, e asina yamá Komishon di Revishon. Den e tempo ei e komishon aki tabata konsisti di e hefe di Accountantsdienst, e hefe di Arbeidszaken, un persona di Juridische Zaken i e hefe interino di DMZ Clyve Laclé. Denter di un aña e komishon aki mester a bin ku proposishonnan pa un kambio den e ley di onderstand. B'a rey kaba? Ku e dia di awe e komishon aki a produsi nada nada.

Ta kuanto tempo tur esaki por sigi ainda? ●

GRAWATA

Kongreso di MEP den Rialto 1: Hopi teatro, poko publiko!

✻

Kongreso di MEP den Rialto 2: Straño, net na momento ku Betico tabata hustifika e brandstofclausule, koriente a kai afo!

✻

E sindikato polako "Solidaridat" ta haya elogio tur kaminda, paso e ta defende e empleadonan kontra su gobierno; ora Simar hasi meskos nan ta yama esei falta di responsabilidat . . .

✻

R.T.C.: Reunion di Tur Chupa-chupa.

✻

Jossy a hera haya un atak'i kurason, ora ku ela tende ku MEP a invita tanto "komunista" pa e kongreso di Socialists International.

✻

Pa preveni plamamento di e epidemia Diareo, kousá pa un virus ku ta desaroya su mes preferiblemente den un pos, gezondheidsdienst a disidi pa bai flit tur pos aki na Aruba.

✻

R.T.C.: Reizen, Tafelen en Cobreren.

✻

Pregunta: Na augustus aña 1979, un welga SI tabata (sosial-) demokratiko i na januari 1981 NO! Dikon?

✻

Doordenkertje: Ergens geen Kerssepit van snappen.

✻

AVISO

E redakshon di Skol i Komunidat kier pone un biaha mas bon kla, ku su kolomnan di Grawata tin un karakter satiriko i ku su kontenido no nesesariamente mester kuadra ku berdat. P'esei Grawata no por wordo tumá na serio. Esaki tambe ta konta pa e Grawara den nos ultimo numero enkuanto Nel Oduber.

Si bo ta interesá pa aboná riba e revista Skol i Komunidat, yena e formulario aki bou i mandé mas pronto posibel pa nos na e sigiente adres:

SKOL I KOMUNIDAT, CHUCHUBISTRAAT 4, ARUBA

Nos ta suplikabo pa manda bo check huntu ku e formulario.
Tambe ta posibel pa depositá e suma riba nos kuenta bankario: A.B.N. nr. 31.47.886.

Si, mi ta interesá pa aboná riba e revista Skol i Komunidat pa e prèis di:

☐ *Antiyas:* *NAf. 25,— pa 10 numero*

☐ *Hulanda:* *NAf. 25,— pa 10 numero (ku bapor), ku avion NAf. 40,—*

☐ *Otro paisnan:* *NAf. 25,— pa 10 numero*

(Por fabor, marke un x den loke ta aplikable pa bo).

NOMBER: ....

ADRES: ....

Por fabor, sea asina bon di NO manda paga vía postwissel.

Adhuntu mi ta ☐ *manda un check*
☐ *depositá e suma riba boso kuenta bankario*

E preisnan aki ta konta pa tur aplikashon ku nos ta risibi despues di 1-1-1981. *Firma* ....